

REFERAT Bystyret d. 24-04-2024

Mødedato Onsdag d. 24. april 2024 kl. 17:00

Mødested Bystyresalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Behandling av utvalgssak.....	13
Godkjenning av protokoll fra bystyrets møte 20.03.24.....	15
Interpellasjon fra repr. Kasper Bekkeli Espeland, Rødt, om "Inkludering av innbyggere med ulike fi	17
Å Energi - tilbud om aksjebytte fra Statkraft.....	23
Prøveordning om utvidet skjenketid i Kristiansand kommune fra 01.05.24 til 01.09.24.....	29
Eldrerådets årsrapport for 2023.....	36
Revidering av retningslinjer for Kristiansand kommunes toppidrettsstipend.....	38
Camping på kommunale friområder i Kristiansand - endring av lokal forskrift etter frilufslovens §1	41
Retningslinjer - MVA i private utbyggingsområder.....	51
1598 Detaljregulering, Volleberg - Sluttbehandling.....	62
Aktivitetsbasert arbeidsplasser Rådhuskvartalet - pilot 2023-2024.....	71
Rapport kraner og løfteutstyr - Odderøya renseanlegg.....	73
Interpellasjon fra repr. Vidar Kleppe, KL, om "De dramatiske kuttene i Helse og mestring"	75

PROTOKOLL BYSTYRET

Dato: 24.04.2024
Sted: Bystyresalen
Behandlede saker: 43/24 - 54/24
Møtets varighet: Kl. 17.00 til 20.40
Møteleder: Ordfører Mathias Bernander

Til stede:

Mathias Bernander (H)
Nicolai Østeby (H)
Merete G. Tholin (H) for Norunn T. Benestad (H)
Odd Nordmo (H)
Arve Stokkelien (H)
Amalie Gunnufsen (H)
Anita S. Dietrichson (H) for Vegard K. M. Launes (H)
Erle W. Severinsen (H)
Grethe J. Alver (H)
Raymond Larsen (H)
Lena J. Juel (H) for Hans Erik M. Fiskvik (H)
Ismail A. Mahammed (H)
Kjetil Aasen (H)
Helge Reisvoll (H)
Mentor Rashica (H)
Ingrid T. Mæhre (H)
Mette F. Roth (H)
Kenneth Mørk (AP)
Trond H. Blattmann (AP)
Adriana Ruiz Parada (AP)
Åse Løvdal (AP)
Ida Branthus Hirst (AP)
Jannike Arnesen (AP)
Jan Erik Tønnesland (AP) for Abdullahi Alason (AP)
Axel Gjellestad (AP) for Neda Blakstad (AP)
Charlotte Beckmann Finnestad (KRF)
Sigrun Sæther (KRF)
Jonas Ek (KRF)
Tor Kristian Ludvigsen (KRF)

Atle Aasen (KRF)
Silje Vårlid (KRF)
Ebbe Boel Pedersen (KRF)
Stian Storbukås (FRP)
Tom Jørgensen (FRP)
Julie Hetland (FRP)
Gry V. A. Stubstad (FRP)
Steinar B. Andresen (FRP) for Øistein Hatlebakk (FRP)
Andreas Landmark (SV)
Robin Hansson (SV)
Heidi Johansen (SV)
Per Gunnar Salomonsen (SV) for Annette Jensen (SV)
Svein-Harald Mosvold Knutsen (PP)
Roy Fardal (PP)
Helén Rosvold Andersen (PP)
Jacob Haugmoen Handegard (V)
Christine Alveberg (V)
Carl Petter Benestad (V)
Hildegunn M. T. Seip (MDG)
Marte Rostvåg Ulltveit-Moe (MDG)
Kasper Bekkeli Espeland (Rødt)
Glenn-Rune Seland (Rødt)
Ole Magne Omdal (SP)
Jack Andersen (SP)
Ian Martin Reed (INP)
Vidar Kleppe (KL)
Linda Tånevik (KON) for Ole I. Prebensen (KON)
Erik Rostoft (PS)

Til stede fra administrasjonen:

Kommunedirektøren
Økonomidirektøren
Oppvekstdirektøren
Direktør for helse og mestring
Direktør for kultur og innbyggerdialog
By- og stedsutviklingsdirektøren
Organisasjonsdirektøren
Direktør for samhandling og innovasjon
Formannskapssekretæren

Utdelt i møte:

Kulturinnslag:

Ordføreren introduserte kulturinnslaget som var ved Henriette Mjåvatn-Caspersen og Jenny Kroneberg de fremførte en danseduett. Duo'en går under navnet Sweet and Sour, og de fremførte en hiphop koreografi til sangen One, two step av Ciara og Missy Elliot. Dansen har de laget selv og til helgen skal de delta på NM i street-stiler.

43/24 Godkjenning av protokoll fra bystyrets møte 20.03.24
(ark.nr. 2024000065)

Bystyrets vedtak:

Bystyret godkjenner protokoll fra bystyrets møte 20.03.24.
(Enst.)

**44/24 Interpellasjon fra repr. Kasper Bekkeli Espeland, Rødt, om
"Inkludering av innbyggere med ulike funksjonsnedsettelse"**
(ark.nr. 2024002466)

Repr. Kasper Bekkeli Espeland, Rødt, hadde anmeldt følgende interpellasjon:

«Ordfører,
Kristiansand kommune er og skal være en inkluderende kommune. Vi skal strekke oss langt for at alle innbyggerne i kommunen blir ivaretatt og tatt hensyn til. Det er til fellesskapets beste når alle grupper deltar i samfunnslivet og engasjerer seg i den offentlige debatten.

Derfor bør kommunen strekke seg langt for at grupper med ulike funksjonsnedsettelse kan delta på offentlige og spesielt kommunale arrangementer. Funksjonsnedsettelse skal ikke være til hinder for å delta på arrangementer som er av allmenn interesse.

Rødt ønsker å rette oppmerksomheten mot en viktig sak som angår inkludering av døve innbyggere i vårt lokalsamfunn. Kristiansand kommune har gjort betydelige fremskritt med tanke på å skape et inkluderende og mangfoldig samfunn hvor alle innbyggere føler seg velkomne og deltakende. Imidlertid ser det ut til at det fortsatt er en betydelig mangel når det gjelder tilrettelegging for døve innbyggere i byen vår.

Mange aktiviteter og arrangement som foregår i Kristiansand har ikke tilstrekkelig tilrettelegging for døve. Dette inkluderer mangel på tekst informasjon og tegnspråktolking, noe som resulterer i at døve innbyggere står overfor hindringer når de ønsker å delta fullt ut i det lokale samfunnet. Et problem kan for eksempel være at korte frister på invitasjoner gjør det

tilnærmet umulig å få tak i døvetolk til møter. Dette gjelder også under kommunens egen storsatsing «En by for alle».

Døveforeningen i Kristiansand har noen enkle forslag til forbedringer i Kristiansand kommune. De foreslår blant annet at alle kommunale filmer konsekvent tekstes, at møter annonseres i god tid slik at det er reell anledning til å bestille tolk, og en informasjonsskjerm tilpasset døve. Døveforeningen opplever også at ansatte mange steder ikke er kjent med å bruke teleslynger til tross for at dette er og skal være tilgjengelig på stedet.

Derfor ønsker jeg å stille følgende spørsmål:

1. Hvilke konkrete tiltak har kommunen allerede iverksatt for å tilrettelegge for døve innbyggere i Kristiansand, spesielt når det gjelder informasjon om og tilgang til lokale arrangementer og aktiviteter?
2. Hvordan vil kommunen adressere den påpekte mangelen på tilrettelegging for døve innbyggere i Kristiansand, og hvilke planer har kommunen for å sikre at alle kommunale aktiviteter og arrangementer blir tilgjengelige og inkluderende for døve?
3. Vil kommunen vurdere å innføre retningslinjer eller krav som krever at arrangører av offentlige arrangementer og aktiviteter i Kristiansand skal tilby tilstrekkelig tilrettelegging for døve, for eksempel tekst, informasjon og tegnspråktolking?
4. Hvordan vil kommunen samarbeide med lokale organisasjoner og ressurser innen døvesamfunnet for å sikre at deres behov og perspektiver blir tatt hensyn til i utviklingen av inkludering i Kristiansand?

Jeg ser fram til å høre ordførerens synspunkter og tiltak angående disse spørsmålene for å sikre at Kristiansand er en by for alle, inkludert våre døve medborgere.»

Interpellanten leste og begrunnet interpellasjonen som ble besvart av ordføreren.

Svar:

«Takk til interpellanten for å ta opp en viktig og aktuell sak. Når det gjelder universell utforming av lokalsamfunnet har nok ikke døve og hørselshemmede fått den samme systematiske oppmerksomheten som mennesker med nedsatt syn eller bevegelighet. I forbindelse med denne interpellasjonen har administrasjonen foretatt noen enkle kartlegginger og undersøkelser, og det er liten tvil om at det er en god del mangler ved kommunens tilrettelegging for døve og hørselshemmede. Som jo også interpellanten har kommet med eksempler på.

Så til mine svar på de konkrete spørsmålene:

Hvilke konkrete tiltak har kommunen allerede iverksatt for å tilrettelegge for døve innbyggere i Kristiansand, spesielt når det gjelder informasjon om og tilgang til lokale arrangementer og aktiviteter?

Sygna kultursenter, Søgne gamle prestegård og arrangementsrommet på Hovedbiblioteket har teleslynge. Det har også tre møterom og amfiet i Rådhuskvartalet. Våre andre kulturarenaer (Knuden, Samsen, Festninga med flere) har ikke teleslynge. Biblioteket på Tangvall og i Vågsbygd har heller ikke teleslynge, men her har administrasjonen fått pristilbud på løsning for å få dette på plass; kr 10-15 000 per teleslynge. Vi har heller ikke teleslynge på de ni betjeningspunktene i bibliotekene våre. Administrasjonen har også fått pristilbud på løsning for dette; kr 6000 per punkt. Store offentlige

arrangement som 17. mai har ikke blitt døvetolket, men det er oppe til vurdering om taler og kransenedleggelser skal streames og tekstes. Vi bestiller døvetolk ved behov for avtalte innbyggermøter. Arrangementer på bibliotekene våre blir ikke tolket. Pressekonferansene våre blir alltid døvetolket når disse streames. Alle kommunens informasjonsfilmer blir tekistet. Livestreaming av politiske møter blir ikke tekistet i dag. Tilsynet for universell utforming av ikt (UU-tilsynet) har godkjent at disse ikke tekstes så lenge protokoller fra møtene ligger tilgjengelig i etterkant.

Hvordan vil kommunen adressere den påpekte mangelen på tilrettelegging for døve innbyggere i Kristiansand, og hvilke planer har kommunen for å sikre at alle kommunale aktiviteter og arrangementer blir tilgjengelige og inkluderende for døve?

Det er for mange aktuelle kommunale lokaler og arenaer som mangler nødvendig utstyr, som teleslynge. Installering av slike tekniske hjelpemidler er et relativt enkelt tiltak, men det har en viss økonomisk konsekvens som kommunedirektøren bør kunne synliggjøre ved rulleringen av økonomiplanen. Men først og fremst er dette et spørsmål om økt bevisstgjøring og kunnskap i den kommunale organisasjonen. De særlige utfordringene for døve og hørselshemmede må lengre opp på dagsorden i de aktuelle delene av organisasjonen. At denne interpellasjonen fører til enda bedre og mer gjennomgående kommunal tilrettelegging for døve og hørselshemmede, er en forventning som jeg er sikker på at bystyret deler med meg.

Vil kommunen vurdere å innføre retningslinjer eller krav som krever at arrangører av offentlige arrangementer og aktiviteter i Kristiansand skal tilby tilstrekkelig tilrettelegging for døve, for eksempel tekst, informasjon og tegnspråktolking?

Det er ved utleie av arrangementssted og/eller ved tildeling av økonomisk tilskudd at kommunen er i en posisjon hvor det kan stilles krav til arrangør. Dersom interpellanten mener at kommunen i disse tilfellene skal stille krav om særlig tilrettelegging for døve for at arrangører skal få tilskudd eller skal få leie lokaler, så er jeg skeptisk til dette på prinsipielt grunnlag.

For det første må det ikke være tvil om at det er arrangøren selv som fullt og helt har ansvaret for at arrangementet tilfredsstiller samfunnets krav og forventninger om tilgjengelighet.

For det andre vil det være en risiko for at planlagte arrangementer og aktiviteter ikke blir noe av fordi kommunen stiller mange, strenge og kostbare krav til gjennomføringen.

Kommunens tilrettelegger-rolle for arrangementer i privat regi bør etter min mening begrenses til det strengt nødvendige, men her inngår selvfølgelig veiledning, også når det gjelder universell utforming.

Hvordan vil kommunen samarbeide med lokale organisasjoner og ressurser innen døvesamfunnet for å sikre at deres behov og perspektiver blir tatt hensyn til i utviklingen av inkludering i Kristiansand?

Råd for personer med funksjonsnedsettelse er et lovpålagt, rådgivende medvirkningsorgan i vår kommune. Alle saker som gjelder mennesker med funksjonsnedsettelse, skal forelegges for rådet.»

Bystyrets vedtak:Oversendelsesforslag:

Bystyret ber om en sak der forslagene fra Døveforeningen i Kristiansand kommune vurderes innarbeidet snarest mulig.
(Enst.)

Forslag:

KL fremmet følgende oversendelsesforslag:

«Bystyret ber om en sak der forslagene fra Døveforeningen i Kristiansand kommune vurderes innarbeidet snarest mulig.»

Voteringer:

KL sitt oversendelsesforslag ble enstemmig vedtatt oversendt.

45/24 Å Energi - tilbud om aksjebytte fra Statkraft

(ark.nr. 2024007953)

Kommunalutvalget innst. 16.04.2024 sak 29/24

Bystyrets vedtak:

1. Kristiansand kommune godkjenner ikke at kommunale eiere som har bytterett ifølge Aksjonæravtalen i Å Energi kan benytte seg av tilbudet om aksjebytte fremsatt av Statkraft.
 2. Dersom et aksjebytte tillates av minst 50% av Agderkommunene (basert på aksjeinnehav, eksklusiv Sirdal og Farsund), ønsker Kristiansand kommune å ikke benytte seg av byttetilbudet.
- (Enst.)

46/24 Prøveordning om utvidet skjenketid i Kristiansand kommune fra 01.05.24 til 01.09.24.

(ark.nr. 2024008558)

Formannskapet innst. 17.04.2024 sak 27/24

Bystyrets vedtak:

1. Bystyret utvider ikke skjenketiden i Kristiansand kommune i perioden 01.05.24 til 01.09.24.
(29/28)
 2. Kommunedirektøren skal i sammenheng med alkoholpolitisk handlingsprogram fremlegge juridisk handlingsrom for sanksjoner som følge av brudd på arbeidsmiljøloven.
- (Enst.)

Forslag:

KL fremmet følgende forslag:

«Bystyret sier ja til en prøveordning om utvidet skjenketid til kl. 02.30 fra 01.05.24 til 01.09.24.»

Høyre/FRP/Venstre fremmet følgende forslag:

«Bystyret utvider skjenketiden i Kristiansand kommune til kl. 03.00 i perioden 01.05.2024 til 01.09.2024.»

Høyre fremmet følgende forslag:

«Bystyret ber om en rapport/vurdering av forsøket gjennomført av en ekstern aktør innen Q4 2024. Rapporten bør belyse økonomiske ringvirkninger, samt erfaringer fra AKT, drosjenæringen, vektere, politi, natteravn og legevakt.»

Høyre/FRP/Venstre fremmet følgende tilleggsforslag:

«Kommunedirektøren skal i sammenheng med alkoholpolitisk handlingsprogram fremlegge juridisk handlingsrom for sanksjoner som følge av brudd på arbeidsmiljøloven.»

Voterings:

Høyre/FRP/Venstre sitt forslag falt med 31 mot 26 stemmer (Høyre/FRP/Venstre/Jack Andersen (SP)).

Ved alternativ votering ble formannskapetets innstilling vedtatt med 29 stemmer, vedtakets pkt. 1, mens 28 stemte for KL sitt forslag (Høyre/FRP/Venstre/INP/KL/Jack Andersen (SP)).

Høyre/FRP/Venstre sitt tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 2.

47/24 Eldrerådets årsrapport for 2023

(ark.nr. 2024005333)

Kultur- og idrettsutvalget innst. 18.04.2024 sak 28/24

Bystyrets vedtak:

Bystyret tar Eldrerådets årsrapport for 2023 til orientering. (Enst.)

48/24 Revidering av retningslinjer for Kristiansand kommunes toppidrettsstipend

(ark.nr. 2023022574)

Kultur- og idrettsutvalget innst. 18.04.2024 sak 29/24

Bystyrets vedtak:

1. Bystyret vedtar forslaget til reviderte retningslinjer for Kristiansand kommunes toppidrettsstipend.

2. Myndighet til å foreta endringer av retningslinjene delegeres til kultur- og idrettsutvalget.
(Enst.)

49/24 Camping på kommunale friområder i Kristiansand - endring av lokal forskrift (endringsforskrift) etter friluftslovens §15

(ark.nr. 2020107621)

Areal- og miljøutvalget innst. 18.04.2024 sak 72/24

Bystyrets vedtak:

1. Bystyret vedtar endringsforskrift om atferdsregler etter friluftslovens §15 for Kristiansand kommune
2. Virkningsdato for endringsforskriften settes til 01.05.2024
(Enst.)

2a Telting i inntil 2 døgn, i tråd med friluftslovens paragraf 9, er tillatt i Jegersberg.
(Enst.)

Voteringer:

Areal og miljøutvalgets innstilling pkt. 1 og 2 ble enstemmig vedtatt.

Areal og miljøutvalgets innstilling pkt. 2a ble enstemmig vedtatt.

Areal og miljøutvalgets innstilling pkt. 2b falt med 32 mot 25 stemmer (AP/SV/PP/Venstre/MDG/Rødt/INP/KONS/PS).

Areal og miljøutvalgets innstilling pkt. 2c falt med 33 mot 24 stemmer (AP/SV/PP/Venstre/MDG/Rødt/KONS/PS).

50/24 Retningslinjer - MVA i private utbyggingsområder

(ark.nr. 2022022621)

Formannskapet innst. 17.04.2024 sak 28/24

Bystyrets vedtak:

1. Bystyret viderefører tilbudet om at det i forbindelse med private utbygginger tilbys inngåelse av justeringsavtaler.
2. Det tilbys å inngå justeringsavtaler på lik linje både med og uten utbyggingsavtale.
(Enst.)
3. Bystyret setter justeringsbeløpet som skal tilfalle kommunen til 10%.
(49/8)

4. Retningslinjer for disponering av midler utover selvkost og prioritering av disse, fastsettes ifm behandling av utbyggingsprogrammet.

5. Virkningstidspunkt settes til 31.12.23.
(Enst.)

Forslag:

MDG/Rødt fremmet følgende forslag:

«Alternativt forslag til pkt. 3:

Bystyret opprettholder at 25% av justeringsbeløpet skal tilfalle kommunen.»

Voteringer:

Formannskapetets innstilling pkt. 1 og 2 ble enstemmig vedtatt.

Formannskapetets innstilling pkt. 4 og 5 ble enstemmig vedtatt.

Ved alternativ votering ble formannskapetets innstilling pkt. 3 vedtatt med 49 stemmer, mens 8 stemte for MDG/Rødt sitt forslag (SV/MDG/Rødt).

51/24 1598 Detaljregulering, Volleberg - Sluttbehandling

(ark.nr. 2021025098)

Areal- og miljøutvalget innst. 14.03.2024 sak 54/24

Bystyrets vedtak:

Bystyret vedtar detaljregulering for Volleberg med plankart sist datert 28.12.2023 og bestemmelser sist datert 28.12.2023.

(Enst.)

52/24 Aktivitetsbasert arbeidsplasser Rådhuskvartalet - pilot 2024

(ark.nr. 2023019902)

Formannskapet 17.04.2024 sak 29/24

Bystyrets vedtak:

Saken sendes tilbake da den ikke har vært drøftet med de tillitsvalgte.

53/24 Rapport kraner og løfteutstyr - Odderøya renseanlegg
(ark.nr. 2024002465)
Kontrollutvalgets innstilling 07.03.24 sak 14/224

Bystyrets vedtak:

Kontrollutvalget tar saken til foreløpig orientering.

Rapporten oversendes bystyret
(Enst.)

54/24 Interpellasjon fra repr. Vidar Kleppe, KL, om "De dramatiske kuttene i Helse og mestring"
(ark.nr. 2024002466)

Repr. Vidar Kleppe, KL, hadde anmeldt følgende interpellasjon:

«Ærede ordfører

I økonomiplanen som bystyreflertallet har vedtatt for Helse og mestring i planperioden 2024-2027, er ikke helsebudsjettet kompensert verken for demografi, lønn og prisvekst.

Dette medfører i klar tekst dramatiske innsparinger og kutt i tilbud og drift til tusenvis av medmennesker som i dag mottar helt nødvendige tjenester innenfor hele den store Helse og mestringssektoren.

Mitt to enkle spørsmål blir da:

1. Mener ordføreren at de dramatisk store kuttene i Helse og mestringssektoren er greit?
2. Hva vil ordføreren si til de tusener av brukere, foreldre og andre berørte omsorgspersoner som nå får kutt og endringer i sine livsnødvendige kommunale tjenester innenfor den viktige Helse og mestringssektoren?»

Interpellanten leste og begrunnet interpellasjonen som ble besvart av ordføreren.

Svar:

«Kommuneøkonomien i Kristiansand er utfordrende. Da vi startet denne perioden i 2023 var bakteppet et underskudd på nærmere 100 millioner for 2022. Anslaget som ble gitt oss i oktober 23 var et enda større underskudd på 200 millioner for året som helhet. Det er dette som er bakteppet for den vedtatte økonomiplanen for Kristiansand kommune. Det ble heldigvis noe bedre når regnskapet ble gjort opp, men vi står fortsatt i en svært vanskelig økonomisk situasjon. Legg til at de generelle demografiske endringene Norge, Kristiansand og kommunesektoren for øvrig står overfor, krever at vi tar grep. Ikke bare for de som har behov for tjenester i dag, men ikke minst for de som kommer etter oss.

Flere pleietrengende eldre gjør at behovet for kommunale helse- og omsorgstjenester vil øke. Det er et faktum. Det har over tid også vært en økning i ressurskrevende helse- og omsorgstjenester, særlig til yngre

tjenestemottakere. Den demografiske utviklingen vil føre til økende mangel på arbeidskraft og kompetanse i hele arbeidslivet. Forventningene er store og rammene er i knappest laget. I et overordnet perspektiv er det nødvendig med en diskusjon om kommunesektorens mulighet for å levere på det store samfunnsoppdraget vi har.

Alt dette gjør at vi i Kristiansand kommune må jobbe kontinuerlig med å utvikle bærekraftige tjenester innenfor de rammene vi har. Men la det også være klart. De store pengene i Kristiansand kommune går nettopp til helse- og mestring. Over 40 prosent av totalbudsjett til Kristiansand kommune går til sektoren. Nærmere 3,3 milliarder skal brukes i 2024. Flertallet i bystyret valgte også å skjerme sektoren for ytterligere effektiviseringstiltak, og la i stedet inn en økning i rammen gjennom den nylige vedtatte økonomiplanen der både hjemmetjenesten ble styrket og det blir gjort grep for å tenke nytt med innføring av husassistenter for å nevne noen av grepene som nå er tatt. Det er dette flertallet sitt klare mål å styrke de grunnleggende tjenestene til våre innbyggere. Spesielt innenfor helse og oppvekst. Og det er dette flertallet sitt klare ønske om å få inn mer innovasjon og nytenkning i bruk.

Derfor styrker vi samarbeidet med ideell sektor, vi har klare ambisjoner om å utvide fritt brukervalg til også å gjelde hjemmesykepleien og det neste sykehjemmet som skal bygges i Kristiansand skal driftes av en privat aktør. Alt med mål om å få mer mangfold i tjenestene, utvikle og utforske nye måter å jobbe på og styrke kvaliteten og valgfriheten for våre brukere. Det er helt nødvendig at vi som kommune tar alle gode krefter i bruk når vi skal møte den virkeligheten som venter i årene fremover.

Veksten i demografikostnadene på helse- og omsorgsfeltet vil være betydelige og behovet for omstilling og transformasjon av tjenestene på enkelte områder vil prege alle tjenester i kommunen, og kanskje helse og omsorgstjenestene spesielt.

Når det gjelder det spesifikke i interpellasjonen om kompensasjon for lønns- og prisvekst og demografikostnader så er helse og mestring kompensert noe for dette, men ikke fullt ut. Dette fremkommer også som budsjettpremiss i vedtatt økonomiplan 2024-2027. Totalbilde og konklusjonen i mitt svar er at Kristiansand står i en krevende situasjon med krevende endringer foran oss. Det er vi ikke alene om. Det er en felles utfordring som Norge som nasjon må løse. Men la det aldri være tvil. Kristiansand skal være en kommune der du kan være trygg på at du får den hjelpen du trenger når du trenger det. Og vi skal være en kommune som leverer god kvalitet på tjenestene våre!»

Møtet hevet.

Behandling av utvalgssak

Behandling av utvalgssak

Dato 7. april 2024
Saksnr.: 2024000065-18
Saksbehandler Anne Lise H Aabø
Godkjent av Camilla Dunsæd

Saksgang
Bystyret

Møtedato
24.04.2024

Godkjenning av protokoll fra bystyrets møte 20.03.24

Forslag til vedtak

[Bystyret godkjenner protokoll fra bystyrets møte 20.03.24.](#)

Vedlegg:
Protokoll fra bystyrets møte 20.03.24

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024000065
Saksbehandler Anne Lise H Aabø

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Bystyret	24.04.2024	43/24

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA BYSTYRETS MØTE 20.03.24

BYSTYRET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 24.04.2024 SAK 43/24

Bystyrets vedtak:

Bystyret godkjenner protokoll fra bystyrets møte 20.03.24.
(Enst.)

25.04.2024

Dato 11. mars 2024
Saksnr.: 2024002466-13

Saksgang
Bystyret

Møtedato
24.04.2024

Interpellasjon fra repr. Kasper Bekkeli Espeland, Rødt, om "Inkludering av innbyggere med ulike funksjonsnedsettelser"

Ordfører,
Kristiansand kommune er og skal være en inkluderende kommune. Vi skal strekke oss langt for at alle innbyggerne i kommunen blir ivaretatt og tatt hensyn til. Det er til fellesskapets beste når alle grupper deltar i samfunnslivet og engasjerer seg i den offentlige debatten.

Derfor bør kommunen strekke seg langt for at grupper med ulike funksjonsnedsettelser kan delta på offentlige og spesielt kommunale arrangementer. Funksjonsnedsettelser skal ikke være til hinder for å delta på arrangementer som er av allmenn interesse.

Rødt ønsker å rette oppmerksomheten mot en viktig sak som angår inkludering av døve innbyggere i vårt lokalsamfunn. Kristiansand kommune har gjort betydelige fremskritt med tanke på å skape et inkluderende og mangfoldig samfunn hvor alle innbyggere føler seg velkomne og deltakende. Imidlertid ser det ut til at det fortsatt er en betydelig mangel når det gjelder tilrettelegging for døve innbyggere i byen vår.

Mange aktiviteter og arrangement som foregår i Kristiansand har ikke tilstrekkelig tilrettelegging for døve. Dette inkluderer mangel på tekstinformasjon og tegnspråktolking, noe som resulterer i at døve innbyggere står overfor hindringer når de ønsker å delta fullt ut i det lokale samfunnet. Et problem kan for eksempel være at korte frister på invitasjoner gjør det tilnærmet umulig å få tak i døvetolk til møter. Dette gjelder også under kommunens egen storsatsing «En by for alle».

Døveforeningen i Kristiansand har noen enkle forslag til forbedringer i Kristiansand kommune. De foreslår blant annet at alle kommunale filmer konsekvent tekstes, at møter annonseres i god tid slik at det er reell anledning til å bestille tolk, og en informasjonsskjerm tilpasset døve. Døveforeningen opplever også at ansatte mange steder ikke er kjent med å bruke teleslynger til tross for at dette er og skal være tilgjengelig på stedet.

Derfor ønsker jeg å stille følgende spørsmål:

1. Hvilke konkrete tiltak har kommunen allerede iverksatt for å tilrettelegge for døve innbyggere i Kristiansand, spesielt når det gjelder informasjon om og tilgang til lokale arrangementer og aktiviteter?
2. Hvordan vil kommunen adressere den påpekte mangelen på tilrettelegging for døve innbyggere i Kristiansand, og hvilke planer har

kommunen for å sikre at alle kommunale aktiviteter og arrangementer blir tilgjengelige og inkluderende for døve?

3. Vil kommunen vurdere å innføre retningslinjer eller krav som krever at arrangører av offentlige arrangementer og aktiviteter i Kristiansand skal tilby tilstrekkelig tilrettelegging for døve, for eksempel tekst, informasjon og tegnspråktolking?
4. Hvordan vil kommunen samarbeide med lokale organisasjoner og ressurser innen døvesamfunnet for å sikre at deres behov og perspektiver blir tatt hensyn til i utviklingen av inkludering i Kristiansand?

Jeg ser fram til å høre ordførerens synspunkter og tiltak angående disse spørsmålene for å sikre at Kristiansand er en by for alle, inkludert våre døve medborgere.

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024002466
Saksbehandler Anne Lise H Aabø

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Bystyret	24.04.2024	44/24

INTERPELLASJON FRA REPR. KASPER BEKKELI ESPELAND, RØDT, OM "INKLUDERING AV INNBYGGERE MED ULIKE FUNKSJONSNEDESETTELSE

BYSTYRET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 24.04.2024 SAK 44/24

Repr. Kasper Bekkeli Espeland, Rødt, hadde anmeldt følgende interpellasjon:

«Ordfører,
Kristiansand kommune er og skal være en inkluderende kommune. Vi skal strekke oss langt for at alle innbyggerne i kommunen blir ivaretatt og tatt hensyn til. Det er til fellesskapets beste når alle grupper deltar i samfunnslivet og engasjerer seg i den offentlige debatten.

Derfor bør kommunen strekke seg langt for at grupper med ulike funksjonsnedsettelser kan delta på offentlige og spesielt kommunale arrangementer. Funksjonsnedsettelser skal ikke være til hinder for å delta på arrangementer som er av allmenn interesse.

Rødt ønsker å rette oppmerksomheten mot en viktig sak som angår inkludering av døve innbyggere i vårt lokalsamfunn. Kristiansand kommune har gjort betydelige fremskritt med tanke på å skape et inkluderende og mangfoldig samfunn hvor alle innbyggere føler seg velkomne og deltakende. Imidlertid ser det ut til at det fortsatt er en betydelig mangel når det gjelder tilrettelegging for døve innbyggere i byen vår.

Mange aktiviteter og arrangement som foregår i Kristiansand har ikke tilstrekkelig tilrettelegging for døve. Dette inkluderer mangel på tekst informasjon og tegnspråktolking, noe som resulterer i at døve innbyggere står overfor hindringer når de ønsker å delta fullt ut i det lokale samfunnet. Et problem kan for eksempel være at korte frister på invitasjoner gjør det tilnærmet umulig å få tak i døvetolk til møter. Dette gjelder også under kommunens egen storsatsing «En by for alle».

Døveforeningen i Kristiansand har noen enkle forslag til forbedringer i Kristiansand kommune. De foreslår blant annet at alle kommunale filmer konsekvent tekstes, at møter annonseres i god tid slik at det er reell anledning til å bestille tolk, og en informasjonsskjerm tilpasset døve. Døveforeningen

opplever også at ansatte mange steder ikke er kjent med å bruke teleslynger til tross for at dette er og skal være tilgjengelig på stedet.

Derfor ønsker jeg å stille følgende spørsmål:

1. Hvilke konkrete tiltak har kommunen allerede iverksatt for å tilrettelegge for døve innbyggere i Kristiansand, spesielt når det gjelder informasjon om og tilgang til lokale arrangementer og aktiviteter?
2. Hvordan vil kommunen adressere den påpekte mangelen på tilrettelegging for døve innbyggere i Kristiansand, og hvilke planer har kommunen for å sikre at alle kommunale aktiviteter og arrangementer blir tilgjengelige og inkluderende for døve?
3. Vil kommunen vurdere å innføre retningslinjer eller krav som krever at arrangører av offentlige arrangementer og aktiviteter i Kristiansand skal tilby tilstrekkelig tilrettelegging for døve, for eksempel tekst, informasjon og tegnspråktolkning?
4. Hvordan vil kommunen samarbeide med lokale organisasjoner og ressurser innen døvesamfunnet for å sikre at deres behov og perspektiver blir tatt hensyn til i utviklingen av inkludering i Kristiansand?

Jeg ser fram til å høre ordførerens synspunkter og tiltak angående disse spørsmålene for å sikre at Kristiansand er en by for alle, inkludert våre døve medborgere.»

Interpellanten leste og begrunnet interpellasjonen som ble besvart av ordføreren.

Svar:

«Takk til interpellanten for å ta opp en viktig og aktuell sak. Når det gjelder universell utforming av lokalsamfunnet har nok ikke døve og hørselshemmede fått den samme systematiske oppmerksomheten som mennesker med nedsatt syn eller bevegelighet. I forbindelse med denne interpellasjonen har administrasjonen foretatt noen enkle kartlegginger og undersøkelser, og det er liten tvil om at det er en god del mangler ved kommunens tilrettelegging for døve og hørselshemmede. Som jo også interpellanten har kommet med eksempler på.

Så til mine svar på de konkrete spørsmålene:

Hvilke konkrete tiltak har kommunen allerede iverksatt for å tilrettelegge for døve innbyggere i Kristiansand, spesielt når det gjelder informasjon om og tilgang til lokale arrangementer og aktiviteter?

Sygna kultursenter, Søgne gamle prestegård og arrangementsrommet på Hovedbiblioteket har teleslynge. Det har også tre møterom og amfiet i Rådhuskvartalet. Våre andre kulturarenaer (Knuden, Samsen, Festninga med flere) har ikke teleslynge. Biblioteket på Tangvall og i Vågsbygd har heller ikke teleslynge, men her har administrasjonen fått pristilbud på løsning for å få dette på plass; kr 10-15 000 per teleslynge. Vi har heller ikke teleslynge på de ni betjeningspunktene i bibliotekene våre. Administrasjonen har også fått pristilbud på løsning for dette; kr 6000 per punkt. Store offentlige arrangement som 17. mai har ikke blitt døvetolket, men det er oppe til vurdering om taler og kransenedleggelser skal streames og tekstes.

Vi bestiller døvetolk ved behov for avtalte innbyggermøter. Arrangementer på bibliotekene våre blir ikke tolket. Pressekonferansene våre blir alltid døvetolket når disse streames. Alle kommunens informasjonsfilmer blir tekstet. Livestreaming av politiske møter blir ikke tekstet i dag. Tilsynet for universell utforming av ikt (UU-tilsynet) har godkjent at disse ikke tekstes så lenge protokoller fra møtene ligger tilgjengelig i etterkant.

Hvordan vil kommunen adressere den påpekte mangelen på tilrettelegging for døve innbyggere i Kristiansand, og hvilke planer har kommunen for å sikre at

alle kommunale aktiviteter og arrangementer blir tilgjengelige og inkluderende for døve?

Det er for mange aktuelle kommunale lokaler og arenaer som mangler nødvendig utstyr, som teleslynge. Installering av slike tekniske hjelpemidler er et relativt enkelt tiltak, men det har en viss økonomisk konsekvens som kommunedirektøren bør kunne synliggjøre ved rulleringen av økonomiplanen. Men først og fremst er dette et spørsmål om økt bevisstgjøring og kunnskap i den kommunale organisasjonen. De særlige utfordringene for døve og hørselshemmede må lengre opp på dagsorden i de aktuelle delene av organisasjonen.

At denne interpellasjonen fører til enda bedre og mer gjennomgående kommunal tilrettelegging for døve og hørselshemmede, er en forventning som jeg er sikker på at bystyret deler med meg.

Vil kommunen vurdere å innføre retningslinjer eller krav som krever at arrangører av offentlige arrangementer og aktiviteter i Kristiansand skal tilby tilstrekkelig tilrettelegging for døve, for eksempel tekst, informasjon og tegnspråktolking?

Det er ved utleie av arrangementssted og/eller ved tildeling av økonomisk tilskudd at kommunen er i en posisjon hvor det kan stilles krav til arrangør. Dersom interpellanten mener at kommunen i disse tilfellene skal stille krav om særlig tilrettelegging for døve for at arrangører skal få tilskudd eller skal få leie lokaler, så er jeg skeptisk til dette på prinsipielt grunnlag.

For det første må det ikke være tvil om at det er arrangøren selv som fullt og helt har ansvaret for at arrangementet tilfredsstiller samfunnets krav og forventninger om tilgjengelighet.

For det andre vil det være en risiko for at planlagte arrangementer og aktiviteter ikke blir noe av fordi kommunen stiller mange, strenge og kostbare krav til gjennomføringen.

Kommunens tilrettelegger-rolle for arrangementer i privat regi bør etter min mening begrenses til det strengt nødvendige, men her inngår selvfølgelig veiledning, også når det gjelder universell utforming.

Hvordan vil kommunen samarbeide med lokale organisasjoner og ressurser innen døvesamfunnet for å sikre at deres behov og perspektiver blir tatt hensyn til i utviklingen av inkludering i Kristiansand?

Råd for personer med funksjonsnedsettelse er et lovpålagt, rådgivende medvirkningsorgan i vår kommune. Alle saker som gjelder mennesker med funksjonsnedsettelse, skal forelegges for rådet.»

Bystyrets vedtak:

Oversendelsesforslag:

Bystyret ber om en sak der forslagene fra Døveforeningen i Kristiansand kommune vurderes innarbeidet snarest mulig.
(Enst.)

Forslag:

KL fremmet følgende oversendelsesforslag:

«Bystyret ber om en sak der forslagene fra Døveforeningen i Kristiansand kommune vurderes innarbeidet snarest mulig.»

Voteringer:

KL sitt oversendelsesforslag ble enstemmig vedtatt oversendt.

25.04.2024

Dato 20. mars 2024
Saksnr.: 2024007953-1
Saksbehandler Tore Guttorm Knutsen
Godkjent av Terje Fjellvang
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang
Kommunalutvalget
Bystyret

Møtedato
16.04.2024
24.04.2024

Å Energi - tilbud om aksjebytte fra Statkraft

Forslag til vedtak

1. Kristiansand kommune godkjenner ikke at kommunale eiere som har bytterett ifølge Aksjonæravtalen i Å Energi kan benytte seg av tilbudet om aksjebytte fremsatt av Statkraft.
2. Dersom et aksjebytte tillates av minst 50% av Agderkommunene (basert på aksjeinnehav, eksklusiv Sirdal og Farsund), ønsker Kristiansand kommune å ikke benytte seg av byttetilbudet.

Sammendrag

Statkraft har i brev av 21. november 2023 fremsatt et tilbud til de samordnede kommunale eierne i Å Energi, hvor kommunene får tilbud om å bytte B-aksjer mot A-aksjer. Statkraft tilbyr et bytteforhold på 11 A-aksjer mot 10 B-aksjer. Kommunedirektøren anbefaler at bystyret ikke benytter seg av byttetilbudet. I tillegg anbefaler kommunedirektøren at man heller ikke tillater at andre kommuner får adgang til å benytte seg av tilbudet. Etter kommunedirektørens vurdering er byttetilbudet for dårlig og det vurderes som sannsynlig at det vil komme et bedre byttetilbud i fremtiden.

Vedlegg:

Tilbudsbrev om aksjebytte

NOTAT IFM BYTTETILBUD FRA STATKRAFT - endelig 13 desember 2023

Innspill til de samordnede kommunale eierne i Å Energi vedr behandling av tilbud

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Vannfallrettighetsloven fra 1917 krever konsesjon og minst 2/3 offentlig eierskap for selskaper som eier vannkraftverk med en viss produksjonskapasitet. Å Energi AS (heretter: Å Energi) har derfor to aksjeklasser. A-aksjene, som utgjør 2/3 av aksjene i selskapet, kan kun eies av norske offentlige aktører, mens B-aksjene, som utgjør den resterende 1/3 av aksjene, kan eies av hvem som helst. Utenom eierbegrensningene har de to aksjeklassene helt like rettigheter (utbytte, stemmegivning m.m.).

I forhandlingene om fusjonen ble eierne enige om å legge til rette for bytte av aksjer i ulike aksjeklasser og i Aksjonæravtalen forpliktet Statkraft seg til å gi et tilbud om bytte av A-aksjer mot B-aksjer innen 12 måneder etter at fusjonen ble gjennomført.

Tilbudet fra Statkraft går til den enkelte kommune. Det er derfor den enkelte kommune som må ta stilling til tilbudet. Avtaleverket er likevel slik at minst 50% av Agderkommunene som har underskrevet Aksjonæravtalen (basert på aksjeinnehav) må godta at et aksjebytte kan finne sted. Denne ordningen skyldes at det var opprinnelig Agderkommunene som var medaksjonærer med Statkraft. Dersom minst 50% av Agderkommunene bestemmer at det blir et aksjebytte, så skal «Buskerudaksjonærene» ha lik rett til å tiltre tilbudet.

Svarfrist for tilbudet er satt til 30.06.2024, men Arbeidsutvalget for de samordnede kommunene i Å Energi (AU) anbefaler at saken behandles i kommunestyrene før utgangen av april måned. Dersom noen kommuner ønsker å benytte seg av byttetilbudet, og mer enn 50 % av stemmene i de tidligere Agderkommunene gir tilslutning til dette, vil de tilbyttede aksjene gi rett til utbyttebetaling allerede i innværende år dersom saken har vært behandlet i kommunestyrene før generalforsamling i selskapet.

Statkraft signaliserer at de per i dag ikke noen planer om å selge B-aksjer. Likevel ønsker de prinsipielt at deres investeringer skal være mest mulig likvide, slik at de i fremtiden enklere kan selge sin aksjepost med B-aksjer i Å Energi.

Tilbudet

Statkraft ønsker å bytte bort sine vanskelig omsettelige A-aksjer mot fritt omsettelige B-aksjer. Statkraft tilbyr derfor de samordnede kommunene å bytte bort B-aksjer i A-aksjer, med et bytteforhold på 11 A-aksjer mot 10 B-aksjer. Videre tilbyr Statkraft at dersom de skulle selge B-aksjer til en uavhengig tredjepart innen 18 måneder etter at aksjebyttet er gjennomført, vil de kommunene som benyttet seg av byttetilbudet ha rett til 50 % av gevinsten på de videresolgte av aksjene.

Kristiansand kommune har i dag en eierandel i det fusjonerte selskapet på 6,006 %. Samlet sitter kommunen på 226 344 aksjer, fordelt på 160 690 A-aksjer og 65 654 B-aksjer. Andelen B-aksjer utgjør 29 %.

Statkraft tilbyr å bytte bort samtlige av sine 743 197 A-aksjer. Med et bytteforhold på 10:11 innebærer dette at 675 634 B-aksjer skifter hender dersom alle kommunene benytter seg av tilbudet fullt ut. I et slikt scenario ville de samordnede kommunene ha byttet bort 90 % av B-aksjene. De samordnede kommunene ville økt sine samlede eierandeler fra 64,97 % til 66,76 %, mens Statkrafts eierandel ville blitt tilsvarende redusert fra 32,618 % til 30,825 %. Kristiansand kommunes eierandel ville økt med 0,157 prosentpoeng fra 6,006 % til 6,163 %.

Den relativt marginale økningen i prosentpoeng innebærer at Kristiansand kommune ville økt sin eierandel med 2,61 %. Årlige utbytter øker dermed tilsvarende, og gir en varig

effekt. Selskapet selv anslår et nedre nivå for utbytte på 1,2 mrd. kr årlig fra 2026 og utover. Basert på denne prognosen vil de årlige utbyttebetalingene til Kristiansand kommune kun øke med 1,882 mill. kr dersom kommunen benytter seg av byttetilbudet.

I vurderingen av om man skal bytte eller selv selge aksjer i selskapet, må dette vurderes opp mot alternative plasseringer eller hvordan kapitalen kan benyttes til andre formål. Som eksempel har plassering i energiverksfondet gitt en gjennomsnittlig årlig avkastning på rundt 5 %, noe som også er lagt til grunn i økonomiplanen 2024 – 2027. Energiverksfondet har en relativt konservativ plasseringsstrategi med en høy andel av rentebærende papirer. Dersom man skal plassere kapital i enkeltaksjer, bør avkastningen være betydelig høyere enn dette.

I forbindelse med fusjonen ble selskapet verdsatt til rundt 56 mrd. kr, men verdiene kan vanskelig realiseres. Det er satt et nedre gulv for utbytteutbetalinger på 1,2 mrd. kr de neste årene. Dette nivået gir en løpende avkastning til eierne (utbytte) på 2,1 %, mens det totalt (underliggende resultat) gir det en avkastning på 3,1 % av verdiene i selskapet. Resultatet etter regnskapsåret 2023 gir en løpende avkastning til eierne i form av utbytte på 3,1 %, mens den totale avkastningen var på 4,5 %. Den løpende avkastningen på aksjene i Å Energi har historisk vært noe lavere enn avkastningen i Energiverksfondet, men bildet endrer seg dersom man også legger verdiøkningen av aksjene til grunn. Selskapet selv har beregnet årlig gjennomsnittlig avkastning til rundt 8 %. Det er stor usikkerhet knyttet til disse anslagene, da de baserer seg på beregnede verdier, ikke omsetninger i et marked. Til sammenligning har Oslo Børs gitt en gjennomsnittlig årlig avkastning på rundt 10 % de siste 10 årene.

Hvorvidt den høyere avkastningen på aksjene i Å Energi i stor nok grad reflekterer den høyere risikoen, krever en grundigere analyse. I forbindelse med arbeidet med ny felles eierstrategi i Å Energi vil Kristiansand kommune spille inn at det bør utarbeides en analyse som viser hvilket avkastningskrav eierne bør kunne stille til selskapet, gitt risiko i selskapet.

Juridisk grunnlag

Aksjebyttet reguleres av avtaleverket som er inngått eierne i Å Energi imellom. I tillegg gjelder aksjelovens bestemmelser.

Økonomiske konsekvenser

Økonomiske konsekvenser er beskrevet ellers i saken.

Uttalelse fra rådene

Ikke relevant

Barn og unges interesser

Ikke relevant

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Ikke relevant

Klima- og miljøkonsekvenser

Finansielt eierskap av aksjer medfører i seg selv ingen påvirkning på klima eller miljø.

HMS/Folkehelse

Ikke relevant

Vurdering av tilbudet

Bystyret må ta stilling til to separate spørsmål: Ønsker kommunen å benytte seg av byttetilbudet fra Statkraft samt ønsker kommunen å godkjenne at andre kommuner benytter seg av byttetilbudet?

Kravet til 2/3 offentlig eierskap medfører i praksis at det er et svært begrenset antall mulige kjøpere til A-aksjene. Utvalget begrenses ytterligere av at det er få offentlige kjøpere som har finansielle muskler til å kjøpe en betydelig aksjepost bestående av A-aksjer. I praksis er det trolig bare Statkraft eller andre norske energiselskaper som Lyse, Eviny eller Hafslund som vil kunne ha finansiell kapasitet til å kjøpe et vesentlig antall A-aksjer i Å Energi. Når det gjelder Statkraft, vurderer rådgiverne til AU det slik at en vesentlig økning av deres aksjebeholdning i selskapet mest sannsynlig ikke vil bli godkjent av Konkurransetilsynet, uten at Statkraft samtidig selger seg ut av annen vannkraft i Norge.

I tillegg legger Aksjonæravtalen ytterligere begrensninger på A-aksjene, bl.a. knyttet til styregodkjenning og forkjøpsrett. Kommunedirektøren er derfor av den oppfatning at det er en meget snever kjøpergruppe til A-aksjene.

B-aksjene kan i utgangspunktet selges fritt til hvem som helst. Dette er en vesentlig endring i forhold til tidligere, ikke minst for kommunene på Agder. I tidligere Agder Energi eide Statkraft 45,5% av aksjene. Samtidig var det en aksjonæravtale som ville gi Statkraft betydelige rettigheter dersom de oppnådde mer enn 50% eierskap i selskapet. For kommunene på Agder var det derfor nærmest umulig å selge aksjer i selskapet uten at man risikerte store konsekvenser for blant annet viktige arbeidsplasser på Sørlandet.

Kommunene på Agder underskrev derfor en «viljeserklæring» hvor de lovet hverandre ikke å selge aksjer i selskapet. Kommunenes verdier i Agder Energi var med andre ord svært «innelåst». Nå etter fusjonen med Glitre Energi og med en ny Aksjonæravtale har kommunene på Agder, og selvsagt også de andre aksjonærene, fått en reell mulighet for å avhende B-aksjer i selskapet dersom det er ønskelig.

Det faktum at A-aksjene har sterke begrensninger på potensielle eiere, samt en meget snever kjøpegruppe, fører til at aksjene er vanskelige å omsette – de omtales gjerne som illikvide. I finansiell teori og praksis er det vanlig at slike aksjer prises med en rabatt, en såkalt illikviditetsrabatt. Rådgiverne som er engasjert av AU i denne saken, Roy Mersland og Erik Schwabe, har gjort en grundig vurdering på om Statkrafts byttetilbud priser A-aksjene med en tilstrekkelig stor illikviditetsrabatt.

Ulike studier av illikviditetsrabatter i området 15 % til 80 %, viser at mens midlertidige eierbegrensninger gir de laveste rabattene, gir vedvarende likviditetsbegrensninger de høyeste rabattene. Rabatten fra Statkraft på 10 % er således i den aller laveste enden. Riktignok fremhever AUs rådgivere at rabatten i praksis er 15 % (ettersom de delene av selskapet som ikke er vannkraft i teorien kan utfisjoneres og omsettes), men rabatten er likevel i nedre del av skalaen.

AUs rådgivere har også sammenlignet rabatten mot historiske rabatter i norske kraftverk med krav om 2/3 offentlig eierskap. De finner at fritt omsettelige kraftverk er 44 % høyere priset enn de med krav om 2/3 offentlig eierskap. Statkraft har imidlertid bestridt disse tallene i et eget notat. Videre argumenterer AUs rådgivere med at den estimerte verdien av å ha en evigvarende mulighet til å selge B-aksjene (salgsopsjon) tilsier at B-aksjene bør prises mellom 20 % og 50 % høyere enn A-aksjene.

I et scenario hvor samtlige av de samordnede kommunene benytter seg av tilbudet, ville Kristiansand kommune låst likvide verdier for 886 mill. kr. i A-aksjer. Nåverdien av økt fremtidig utbytte ville vært beskjedne 62,7 mill. kr.

Kommunedirektøren støtter seg på AUs rådgivere, som konkluderer med at Statkrafts byttetilbud er overraskende lavt. I et finansielt forvalterperspektiv vil det være uklokt dersom kommunene på Agder velger å gi fra seg denne nyvunne eierfleksibiliteten nå kort tid etter fusjonen.

Fordelene med å si ja et til aksjebytte er økt eierandel, og dermed økt utbytte til kommunen. Videre vil ja et til aksjebytte sikre kommunalt eierskap til selskapet ved at A-aksjene i liten grad er salgbare.

Ulempene ved å si ja til aksjebytte er at man mister finansiell fleksibilitet, det vil si mulighet til fremtidig salg av B-aksjer for å redusere gjeld eller plassere midlene i andre aksjer/obligasjoner som gir bedre avkastning enn aksjene i Å Energi.

Videre er det en reell mulighet for at Statkraft vil kunne komme med et bedre byttetilbud ved en senere anledning. Det er sannsynlig at B-aksjene vil øke i verdi i fremtiden med mer fokus på fornybar kraft. Det er imidlertid også en risiko for at verdiene på B-aksjene kan reduseres i fremtiden på grunn av politiske beslutninger om skattlegging og andre verdireducerende reguleringer. Ny teknologi for energilagring eller alternative energikilder som atomkraft kan redusere verdien av vannkraft.

Dersom Statkraft i fremtiden velger å selge noen av sine B-aksjer, så har de samordnede kommunene ifølge Aksjonæravtalen medsalgsrett. Det vil si at de har rett til å delta i aksjesalget (pro rata) på samme betingelser som Statkraft. Kristiansand kommune kan, ved ikke å benytte seg av byttetilbudet, slik likevel få omsatt B-aksjene til en god pris i fremtiden.

Det er avtalt at Statkraft ikke kan selge sine A-aksjer til andre enn de samordnede kommunene i 10 år regnet fra fusjonstidspunktet. Schwabe og Mersland fremhever at ikke bare vil dette sikre et stabilt eierskap i selskapet, men samtidig vil det også bidra til å «motivere» Statkraft til å komme med gode byttetilbud til de samordnede kommunene på B-aksjene.

Dersom en kommune mener at byttetilbudet Statkraft har presentert er for dårlig, legger avtaleverket opp til at kommunene på Agder må opptre samlet dersom mer enn 50 % ønsker å takke nei til tilbudet og at kommunene skal stå samlet om dette. Statkraft må dermed komme med et nytt og bedre tilbud dersom de ønsker å selge seg ut. Kommunedirektøren vil derfor anbefale at man følger anbefalingen fra rådgiverne, for den vil trolig medføre at alle de samordnede kommunene kan komme bedre ut av dette på lang sikt.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

1. Kristiansand kommune godkjenner ikke at kommunale eiere som har bytterett ifølge Aksjonæravtalen i Å Energi kan benytte seg av tilbudet om aksjebytte fremsatt av Statkraft.
2. Dersom et aksjebytte tillates av minst 50% av Agderkommunene (basert på aksjeinnehav, eksklusiv Sirdal og Farsund), ønsker Kristiansand kommune å ikke benytte seg av byttetilbudet.

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024007953
Saksbehandler Tore Guttorm Knutsen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kommunalutvalget	16.04.2024	29/24
2 Bystyret	24.04.2024	45/24

Å ENERGI - TILBUD OM AKSJEBYTTE FRA STATKRAFT

BYSTYRET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 24.04.2024 SAK 45/24

Bystyrets vedtak:

1. Kristiansand kommune godkjenner ikke at kommunale eiere som har bytterett ifølge Aksjonæravtalen i Å Energi kan benytte seg av tilbudet om aksjebytte fremsatt av Statkraft.
2. Dersom et aksjebytte tillates av minst 50% av Agderkommunene (basert på aksjeinnehav, eksklusiv Sirdal og Farsund), ønsker Kristiansand kommune å ikke benytte seg av byttetilbudet.
(Enst.)

25.04.2024

Dato 27. mars 2024
Saksnr.: 2024008558-1
Saksbehandler Lars Petter Aasheim
Godkjent av

Saksgang

Helseutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

16.04.2024
17.04.2024
24.04.2024

**Prøveordning om utvidet skjenketid i Kristiansand kommune fra
01.05.24 til 01.09.24.**

Forslag til vedtak

[Bystyret utvider ikke skjenketiden i Kristiansand kommune i perioden
01.05.24 til 01.09.24.](#)

Sammendrag

Skjenkenæringen sendte den 28.02 en søknad om et prøveprosjekt med utvidet skjenketid til kl. 03:00 sommeren 2024. Dersom prøveordningen vedtas av Bystyret vil erfaringen fra i sommer være en del av beslutningsgrunnlaget for om det skal vedtas en endelig endring i skjenketidene i forbindelse med behandlingen av den alkoholpolitiske handlingsplanen.

Både politiet og legevakten er bekymret for at en utvidet skjenketid vil kunne bidra til flere voldsrelaterte hendelser. Videre vurderer kommunedirektøren at en utvidelse av skjenketiden med stor sannsynlighet vil medføre økt alkoholkonsum blant kommunens innbyggere.

Kommunedirektøren foreslår derfor at skjenketidene ikke utvides i sommer.

Vedlegg:

Høringssvar Politet- utvidet skjenketid
Innspill Agder taxi - utvidet skjenketid
Innspill AKT - Utvidet skjenketid
Innspill PSS - utvidet skjenketid
Søknad utvidelse av skjenketider - sommeren 2024
Høringsinnspill - Visit Sørlandet
Høringsinnspill - Kvadraturforeningen
Høringsinnspill - NHO
Høringsuttalelse - Næringsforeningen
Høringssvar - utvidet skjenketid
Innspill -07000

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Skjenkenæringen har fremmet ønske om et prøveprosjekt utvidet skjenketid til kl. 03.00 i sommer. Dersom prøveprosjektet vedtas av Bystyret vil erfaringen fra i sommer være en del av beslutningsgrunnlaget for om det skal vedtas en endelig endring i skjenketidene i forbindelse med behandlingen av den alkoholpolitiske handlingsplanen.

I søknaden fra Kristiansand Hotell og Restauranteierforening fremgår det blant annet at:

- *Siden skjenketiden ble innskrenket fra kl. 03.00 til kl. 02.00 i 2008 har skjenkebransjen gjennomført mange forbedringer. Skjenknæringen ønsker derfor å styrke næringens generelle rammebetingelser, samt skape en trygg og levende by gjennom hele året.*
-
- *Skjenkenæringen bidrar til verdiskapning på samfunnsøkonomisk nivå og på bedriftsnivå. En ekstra time åpningstid i sommer vil gi mulighet til å ytterligere investere i kultur- og opplevelsestilbud for byens kafeer, barer, restauranter og møteplasser.*
-
- *Gode vilkår for bransjen vil stimulere til flere arbeidsplasser og økte inntekter for kommunen. En robust bransje tiltrekker seg mer kompetent arbeidskraft og gjør tilbudet og byen mer attraktiv for besøkende.*
-
- *Folkehelseperspektivet tilsier at det vil være en betydelig samfunnsgevinst å redusere privat konsum. Alkohol som omsettes på restauranter og utesteder er underlagt streng kontroll. Det tilsier at skadepotensialet reduseres, dersom det private konsumets andel av totalkonsumet reduseres.*
-
- *Et nært samarbeid mellom politiet, ansatte på utestedene og ordensvakter fra vaktelskapene gjør byen åpen, trygg og tilgjengelig for alle.*
-
- *I Kristiansand trekkes samarbeidet med en seriøs serveringsbransje gjennom «Ansvarlig Alkoholhåndtering» frem som en viktig faktor. Det jobbes allerede bra i Kristiansand i det tverrfaglige samarbeidet, Bransjeforum, som er satt i stand mellom Kristiansand Hotel og restauranteier forening, kommunen og politiet.*
- *Ved skjenking til kl. 03.00 er skjenkenæringens erfaring at gjester begynner å reise hjem fra kl. 01.30 og utover. Ved skjenkestopp kl. 02.00 som i dag vet vi at man får en langt større samtidighetsbelastning på byens drosjekapasitet som igjen kan føre til betydelig lengere tid i drosjekø og dertil knyttet krangel og vold.*
-
- *Skjenkenæringen ønsker at erfaringene fra prøveprosjektet kan danne grunnlag for beslutninger om nye alkoholpolitiske retningslinjer for kommende fireårs periode.*

Kommunedirektøren har mottatt høringsinnspill fra PSS, AKT, Agder Taxi, politiet og legevakten.

Av innspillene fremgår det blant annet at:

- Politiet opplever en vesentlig økning i vold og ordensforstyrrelser i tiden rundt skjenkestopp, og frykter at dette kan utvikle seg i negativ retning dersom skjenketiden utvides ytterligere.
- Utvidet skjenketid kan også gi økt alkoholkonsum, noe som igjen kan føre til flere ordensforstyrrelser.
- Rent politifaglig er det en fordel for politiet at ikke alle gjestene forlater utestedene samtidig.

- Utvidet skjenketid vil ut fra tidligere erfaring med stor sannsynlighet øke pasientstrømmen til legevakten.
- Pasienter som kommer inn til legevakten vil også ha høyere promille, noe som skaper utfordringer.
- Det kan oppstå flere situasjoner med trusler og vold i legevaktbygget på et tidspunkt hvor bemanningen er redusert.
- Normalt roer pågangen til legevakten seg i 3-tiden, men ved utvidet skjenketid vil denne forskyves utover natten. Dette vil medføre at legevakten må øke bemanningen med en sykepleier lørdag og søndag mellom kl. 24:00 og 08:00. I tillegg må antall timer med vekter økes på natten.
- AKT har ikke ressurser til å utvide sitt kollektivtilbud på nattestid ved en evt. utvidelse av skjenketidene i sommer.
- Agder Taxi støtter en utvidet skjenketid og mener dette kan bidra til en bedre trafikkavvikling for taxinæringen og kundene.
- PSS ønsker en differensiering av skjenketider slik at avslutningen på kvelden blir mykere, både med tanke på taxi, matservering, gjester i gatene, nattbusser osv.

Som følge av kort tidsfrist har det vært utfordrende å få en fullstendig oversikt over kostnadsbildet og de ressursmessige konsekvensene. Både politiet og legevakten er bekymret for at en utvidet skjenketid vil kunne bidra til flere voldsrelaterte hendelser. Videre vurderer kommunedirektøren at en utvidelse av skjenketiden med stor sannsynlighet vil medføre økt alkoholkonsum blant innbyggerne.

Kommunedirektøren foreslår derfor at skjenketidene ikke utvides i sommer.

Juridisk grunnlag

- Alkoholloven
- Forskrift om skjenketider i Kristiansand kommune
- Alkoholpolitisk handlingsplan
- Alkoholpolitiske retningslinjer

Alkoholloven har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer, jf. alkoholloven § 1-1.

De nasjonale rammene for skjenketider som hver enkelt kommune kan fastsette, er for alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 (øl og vin) fra klokken 06.00 til 03.00. For alkoholholdig drikk gruppe 3 (sprit) er rammen fra klokken 13.00 til 03.00. I tiden mellom disse klokkeslettene er det forbudt å skjenke alkohol, jf. alkoholloven § 4-4.

Vurdering

I Kristiansand kommune er skjenketiden i dag fra kl. 09.00 - 02.00 for gruppe 1 og 2, og fra kl.13.00 – 02.00 for gruppe 3.

Siden 2008 har skjenketidens utløp i Kristiansand kommune vært kl.02.00. Skjenkebransjen har siden ønsket å utvide skjenketiden.

Kommunens skjenkesteder vil åpenbart ha økonomiske interesser i å utvide skjenketidene, samtidig som dette også vil kunne ha påvirkning på kommunens skatteinntekter. Skjenketidene og konkurransen med andre store og mellomstore kommuner vil ved en utvidelse også være mer sammenlignbar (Bergen, Tromsø, Oslo, Drammen, Stavanger, Arendal). Videre vil innbyggernes valgfrihet ved en utvidelse av skjenketidene til kl. 03.00 følge nasjonale rammer i en allerede strengt regulert alkohollov (sammenliknet med andre europeiske land).

Kommunedirektøren bemerker at seriøsiteten til skjenkebransjen i Kristiansand generelt sett er på et mye høyere nivå enn det som var tilfelle for få år siden. Et nært samarbeid mellom politiet, skjenkenæringen, vaktselskapene, og kommunen har bidratt til å løfte fokusområder, og bidra til en mer ansvarlig alkoholhåndtering. Alkohol som omsettes på restauranter og utesteder er også underlagt kontroll fra kommunen. I den forbindelse viser kommunedirektøren til at også politiet oppfatter skjenkenæringen som seriøs og ansvarlig.

På den andre siden opplyser politiet at de i dag bruker betydelige ressurser på voldsproblematikken i Kristiansand sentrum – spesielt i helgene. Veldig mye av denne utfordringen knytter seg til rus og det generelle utelivet natt til lørdager og søndager. Politiet opplever en vesentlig økning i vold og ordensforstyrrelser i tiden rundt skjenkestopp, og frykter at dette kan utvikle seg i negativ retning dersom skjenketiden utvides ytterligere. Utvidet skjenketid kan også gi økt alkoholkonsum, noe som igjen kan føre til flere ordensforstyrrelser.

Bakgrunnen for at Kristiansand kommune i 2008 vedtok å begrense skjenketiden til klokken 02.00 var at politiet opplyste at det oppstod mye vold og fysiske skader den siste timen med skjenking. Legevakten opplevde også stor pågang sent på natten.

En utvidet skjenketid vil med bakgrunn i tidligere erfaring øke pasientstrømmen til legevakten. Pasienter som kommer inn til legevakten vil også ha høyere promille, noe som igjen vil skape utfordringer. Det vil kunne oppstå flere situasjoner hvor politiet må klarere for arrest, og samtidighetskonflikter hvor politi og ambulanse er på legevakten samtidig. Ved utvidet skjenketid vil også pågangen til legevakten forskyves utover natten. Tilbakemeldingen er at dette vil medføre at legevakten må øke bemanningen med en sykepleier lørdag og søndag mellom kl. 24:00 og 08:00. I tillegg må antall timer med vekter økes på natten.

Kommunedirektøren viser i den forbindelse til at Kristiansand og Agder, etter Oslo, har mest kriminalitet pr. 1000 innbygger og ligger særlig høyt på voldstatistikken.

I følge SIRUS forsker Ingeborg Rossow finnes det en klar sammenheng mellom små endringer i skjenketider og antall voldstilfeller. Hun viser til at økning i voldstilfeller ved utvidet skjenketid er nesten identisk med nedgangen i vold ved tilsvarende innskrenket skjenketid ifølge en studie som baserer seg på data fra 18 norske byer.

Et stort alkoholinntak øker risikoen for skader, og [en undersøkelse av skadepasienter](#) ved akuttmottaket på Oslo universitetssykehus viste at 26 prosent av pasientene var påvirket av alkohol. Det er nærliggende å anta at lengre åpningstider vil øke alkoholinntaket, og dermed øke risikoen for slike skader.

[En norsk studie fra 2014](#) viser at alkoholrelaterte skader forebygges best med tiltak rettet mot alle alkoholbrukere, og ikke kun de med høyest risiko. Begrensning i tilgjengelighet av alkohol er et virkemiddel for å begrense det generelle nivået av alkoholbruk. Begrensninger i skjenketid er et tiltak for å redusere det offentlige konsumet av alkohol, mens begrensninger i salgstid er et virkemiddel for å redusere det private alkoholkonsumet. Kommunedirektøren kan ikke finne noen studier som støtter hypotesen i søknaden om at en økning i den offentlige andelen av alkoholkonsumet vil bidra til å redusere det private konsumet, og dermed en reduksjon i det totale alkoholkonsumet.

Sett hen til at både politiet og legevakt er bekymret for at en utvidet skjenketid vil kunne bidra til flere voldsrelaterte hendelser, samt at en utvidet skjenketid vil medføre økt alkoholkonsum vurderer kommunedirektøren at en utvidelse av skjenketiden ikke er tilrådelig.

Praktiske virkninger

Ved en eventuell utvidelse av skjenketidene vil skjenkesteder som i dag har bevilling til kl. 02.00 få utvidet sine skjenketider til kl. 03.00. Skjenkestedenes uteservering vil følge de utvidete skjenketidene, så lenge ikke noe annet fremgår av bevillingsvedtaket. Øvrige bevillingshavere som har begrensning i sine skjenketider, som følge av lokale forhold (for eksempel støy og lukt) vil ikke få utvidet sine skjenketider tilsvarende. Det gjøres for øvrig oppmerksom på at lokale forhold, som for eksempel støy, ikke må være til sjenanse eller ulempe for de som bor eller oppholder seg i området. I områder med etablert serveringsvirksomhet må det likevel tåles mer støy og sjenanse enn i uregulerte områder. Det er avdeling for Miljørettet helsevern som følger opp klager på støy og sørger for at lydnivået er i tråd med nasjonale retningslinjer.

Når det gjelder skjenking på arrangement og andre enkeltanledninger, for eksempel ved leie av lokaler, vil disse følge de utvidete skjenketidene så fremt ikke utleier av lokaler eller arrangementssted setter andre begrensninger, se for eksempel *retningslinjer for bruk av offentlig uterom*.

Helhetsvurdering

Korte tidsfrister har gjort det noe utfordrende å få oversikt over det totale kostnadsbildet spesielt for politi og legevakt, og hvilke ressursmessige utfordringer en prøveordning vil medføre. AKT har imidlertid opplyst at de ikke har ressurser til å utvide sitt kollektivtilbud på nattestid ved en eventuell utvidelse av skjenketidene i sommer.

Selv om problemstillingen først og fremst er prinsipiell, og av politisk karakter, vurderer Kommunedirektøren at en prøveordning med utvidet skjenketid vil kunne bidra til flere voldsrelaterte hendelser, og medføre et økt alkoholkonsum.

Dersom prøveordningen likevel vedtas gjennomført forutsetter det en klart tidsavgrenset prøveperiode som evalueres i ettertid, også av politi, sykehus og legevakt og andre sentrale aktører som vil ha erfaringer med utprøvingen. Herunder er det avgjørende å få en fullstendig oversikt over kostnadsbildet og de ressursmessige konsekvenser

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Bystyret utvider ikke skjenketiden i Kristiansand kommune i perioden 01.05.24 til 01.09.24.

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024008558
Saksbehandler Lars Petter Aasheim

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Bystyret	24.04.2024	46/24
1 Formannskapet	17.04.2024	27/24
1 Helseutvalget	16.04.2024	18/24

PRØVEORDNING OM UTVIDET SKJENKETID I KRISTIANSAND KOMMUNE FRA 01.05.24 TIL 01.09.24.

BYSTYRET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 24.04.2024 SAK 46/24

Bystyrets vedtak:

1. Bystyret utvider ikke skjenketiden i Kristiansand kommune i perioden 01.05.24 til 01.09.24.
(29/28)
2. Kommunedirektøren skal i sammenheng med alkoholpolitisk handlingsprogram fremlegge juridisk handlingsrom for sanksjoner som følge av brudd på arbeidsmiljøloven.
(Enst.)

Forslag:

KL fremmet følgende forslag:

«Bystyret sier ja til en prøveordning om utvidet skjenketid til kl. 02.30 fra 01.05.24 til 01.09.24.»

Høyre/FRP/Venstre fremmet følgende forslag:

«Bystyret utvider skjenketiden i Kristiansand kommune til kl. 03.00 i perioden 01.05.2024 til 01.09.2024.»

Høyre fremmet følgende forslag:

«Bystyret ber om en rapport/vurdering av forsøket gjennomført av en ekstern aktør innen Q4 2024. Rapporten bør belyse økonomiske ringvirkninger, samt erfaringer fra AKT, drosjenæringen, vektere, politi, natteravn og legevakt.»

Høyre/FRP/Venstre fremmet følgende tilleggsforslag:

«Kommunedirektøren skal i sammenheng med alkoholpolitisk handlingsprogram fremlegge juridisk handlingsrom for sanksjoner som følge av brudd på arbeidsmiljøloven.»

Voteringer:

Høyre/FRP/Venstre sitt forslag falt med 31 mot 26 stemmer
(Høyre/FRP/Venstre/Jack Andersen (SP)).

Ved alternativ votering ble formannskapetets innstilling vedtatt med 29 stemmer,
vedtakets pkt. 1, mens 28 stemte for KL sitt forslag
(Høyre/FRP/Venstre/INP/KL/Jack Andersen (SP)).

Høyre/FRP/Venstre sitt tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 2.

25.04.2024

Dato 26. februar 2024
Saksnr.: 2024005333-1
Saksbehandler Raimond Oseland
Godkjent av Camilla Jarlsby
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Kultur- og idrettsutvalget
Bystyret

Møtedato

18.04.2024
24.04.2024

Eldrerådets årsrapport for 2023

I henhold til Eldrerådets reglement pkt. 5 skal Eldrerådet levere årsrapport. Dette er årsrapport fra eldrerådet som er valgt for perioden 2023-2027. Det forrige eldrerådet leverte også årsrapport for sitt siste funksjonsår. Denne ble behandlet av bystyret i sak 79/23.

Forslag til vedtak

[Bystyret tar Eldrerådets årsrapport for 2023 til orientering.](#)

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024005333
Saksbehandler Raimond Oseland

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kultur- og idrettsutvalget	18.04.2024	28/24
2 Bystyret	24.04.2024	47/24

ELDRERÅDETS ÅRSRAPPORT FOR 2023

BYSTYRET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 24.04.2024 SAK 47/24

Bystyrets vedtak:

Bystyret tar Eldrerådets årsrapport for 2023 til orientering.
(Enst.)

25.04.2024

Dato 18. mars 2024
Saksnr.: 2023022574-107
Saksbehandler Stein Tore Sorthe
Godkjent av Christian Jørgensen
Camilla Jarlsby
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Kultur- og idrettsutvalget
Bystyret

Møtedato

18.04.2024
24.04.2024

Revidering av retningslinjer for Kristiansand kommunes toppidrettsstipend

Forslag til vedtak

1. Bystyret vedtar forslaget til reviderte retningslinjer for Kristiansand kommunes toppidrettsstipend.
2. Myndighet til å foreta endringer av retningslinjene delegeres til kultur- og idrettsutvalget.

Vedlegg:

Forslag til reviderte retningslinjer for Kristiansand kommunes toppidrettsstipend
Retningslinjer for toppidrettsstipend til utøvere
Retningslinjer for toppidrettsstipend til trenere

Saksutredning

Bakgrunn for saken

I desember 2017 innarbeidet bystyret egne satsingsmidler for toppidrett i økonomiplanen. Daværende kulturstyre vedtok i juni 2018 retningslinjer for toppidrettsstipend til utøvere og toppidrettsstipend til trenere. De første stipendene ble tildelt høsten 2018. I forbindelse med kommunesammenslåingen vedtok fellesnemnda i mars 2019 å videreføre ordningen uten endringer i retningslinjene.

Kommunens toppidrettsforum behandler søknadene og innstiller på hvem som skal tildeles slike stipend. Erfaringene med seks tildelingsrunder har medført at idrettssjefen og toppidrettsforumet nå ønsker å foreta enkelte justeringer av retningslinjene.

Oppsummering av endringsforslag

Den vesentligste endringen som foreslås er at utøveren eller treneren også selv skal kunne søke om stipendet. Hittil har det kun vært klubb, krets eller forbund som kunne nominere utøvere eller trenere til å motta stipend. Denne regelen har beklageligvis medført et par tilfeller hvor åpenbare kandidater ikke har blitt aktuelle for å motta stipendet.

Bakgrunnen for at enkeltutøvere/-trenere ikke skulle søke selv, var en bekymring for at dette kunne føre til et uforholdsmessig stort antall søknader som ikke hadde blitt kvalitetssikret av klubb, krets eller forbund. Det har imidlertid utviklet seg et svært godt samarbeid mellom Olympiatoppen og kommunens idrettsadministrasjon, som gjør at det nå vurderes å være tilstrekkelig saksbehandlingskapasitet til å kunne håndtere en noe større saksmengde.

I tillegg er det i forslaget til reviderte retningslinjer foretatt enkelte språklige presiseringer, oppdateringer og forenklinger. Siden de to retningslinjene for henholdsvis utøvere og trenere er nærmest likelydende, foreslås det også å slå disse sammen til én retningslinje for Kristiansand kommunes toppidrettsstipend.

Vurdering og konklusjon

Kommunedirektøren er tilfreds med det tette og gode samarbeidet som har utviklet seg mellom Olympiatoppen og kommunen når det gjelder tildelingene av toppidrettsstipend, og synes endringene som toppidrettsforumet anbefaler er fornuftige og riktige.

Siden det formelt var fellesnemnda for nye Kristiansand som vedtok dagens retningslinjer, er det kun bystyret som kan foreta endringer. Kommunedirektøren anbefaler at for fremtiden delegeres denne myndigheten til kultur- og idrettsutvalget.

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok.
Saksbehandler Stein Tore Sorthé

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kultur- og idrettsutvalget	18.04.2024	29/24
2 Bystyret	24.04.2024	48/24

REVIDERING AV RETNINGSLINJER FOR KRISTIANSAND KOMMUNES TOPPIDRETTSSTIPEND

BYSTYRET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 24.04.2024 SAK 48/24

Bystyrets vedtak:

1. Bystyret vedtar forslaget til reviderte retningslinjer for Kristiansand kommunes toppidrettsstipend.
2. Myndighet til å foreta endringer av retningslinjene delegeres til kultur- og idrettsutvalget.
(Enst.)

25.04.2024

Dato 2. april 2024
Saksnr.: 2020107621-49
Saksbehandler Trond Johanson
Godkjent av Aase Margrethe Hørsdal
Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Areal- og miljøutvalget
Bystyret

Møtedato

18.04.2024
24.04.2024

Camping på kommunale friområder i Kristiansand - endring av lokal forskrift (endringsforskrift) etter friluftslovens §15

Forslag til vedtak

1. Bystyret vedtar endringsforskrift om atferdsregler etter friluftslovens §15 for Kristiansand kommune
2. Virkningsdato for endringsforskriften settes til 01.05.2024

Sammendrag

Formannskapet vedtok i møte 13.09.2023 å sende forslag til reviderte regler for camping på kommunale friområder på høring.

Forslag til endring i forskriften er begrunnet i utilsiktet bruk av friluftsområdene som fortrenger ordinær bruk og innebærer forbud mot telting på følgende områder:

Baneheia, Odderøya, Storenes, Sømstranda, Fuglevikstranda, Topdalsstø, Jegersberg, Paradis v/Fagerholt, Kvarenes og Buane friluftsområde.

Øvrige adferdsregler fastsatt av bystyret 28.04.2021, inkludert muligheten til å overnatte i hengekøye endres ikke.

Camilla B Dunsæd
Kommunedirektør

Ragnar Evensen
Byutviklingsdirektør

Vedlegg:

Forslag til Forskrift om endring av atferdsregler etter friluftslovens § 15
Vedtak fra formannskapet 13.09.2023 Kristiansand kommune
Annonse i FVN 23-09-2023
Info på kommunens hjemmeside under kunngjøring

Saksutredning

Bakgrunn for saken

I forbindelse med bystyrets behandling av atferdsregler etter friluftsløven 28.04.2021 ble det fattet vedtak om at Bystyret er positive til utvidet mulighet for camping på utvalgte kommunale friområder, men ønsket ordningen evaluert etter 2 år.

På disse områdene har det siden 2021 vært tillatt med telting hele året, men med begrensning i skolens sommerferie. Begrensningen har vært at telting ikke har vært tillatt i tidsrommet 09.00 – 20.00. (Før 2021 var det ikke tillatt å campe i disse områdene).

Etter snaue 3 sesonger med den nye ordningen er det erfart en del negative konsekvenser med åpning for camping på kommunale friområder, særlig i bolignære og mye brukte områder. Parkvesenet får gjentakende tilbakemeldinger på at områder brukes som campingplasser, ofte av tilreisende turister. Denne bruken fortrenger allmenhetens og lokalmiljøets bruk av bolignære friområder. Campingen medfører ofte utfordringer knyttet til slitasje og forsøpling da områdene ikke er opparbeidet for denne bruken.

Det er spesielt områdene Baneheia, Odderøya, Storenes, Sømstranda, Fuglevikstranda, Topdalsstø, Jegersberg, Paradis v/Fagerholt, Kvarenes og Buane friluftsområde at det har vært mange negative tilbakemeldinger på denne utvidede bruken.

I Paradisbukta står det ofte opp til 15 telt, som heller ikke tas ned på dagtid, selv om det er tydelige infotavler på stedet som beskriver reglene på norsk og engelsk.

Ulempene med camping i bolignære friområder og mye brukte områder er at camping fortrenger ordinær bruk av viktige områder for nærmiljøet. Plenarealer er fylt opp med telt, partytelt og campingtilbehør som utelukker lek, rekreasjon og opphold for nærmiljøets brukere.

Camping på disse områdene medfører også en overbelastning på områdenes toalettkapasitet og renovasjonsfasiliteter. Ikke alle områder har toalett fasiliteter, og dette gir konsekvenser i busker og kratt. Dette oppleves som svært uhygienisk, særlig i bolignære friluftsområder.

Fotos fra Paradisbukta ved Fagerholt fredag formiddag 04.08.2023.

Telting i Baneheia, juni 2021

Paradisbukta ved Fagerholt, august 2023

Forsøksordningen med at telt og utstyr skal tas bort i skoleferien i tidsrommet 09.00 – 20.00 respekteres ikke. Info om reglene er opplyst på infotavler på de fleste stedene.

Parkvesenets driftsavdeling påpeker reglene overfor campere. Noen steder blir dette imøtekommet og camperne lover å fjerne telt, men ikke alltid. Teltene kommer ofte raskt opp igjen etter at driftsavdelingen har forlatt stedet eller når arbeidstiden er over.

Camperne er frustrerte over kompliserte regler i forhold til når teltet kan stå oppslått og når det må fjernes gjennom døgnet. Vi opplever også at teltstengene legges ned slik at

teltet ikke står oppreist, men teltet blir liggende og camperne mener de ha rettet seg etter reglene.

For å få forutsigbare regler som er mulig å overholde anbefaler kommunedirektøren at begrensningen i døgnet må fjernes og camping bare være tillatt på de områdene som tåler denne bruken, dvs. ikke på bolignære og mye brukte friområder.

Rester etter camping i Baneheia, juli 2023

Rester etter camping i Baneheia, juli 2023

Opprydding etter camping i Baneheia, juli 2023

Rester etter camping i Baneheia, juli 2023

Camping på Odderøya, juni 2023

Formannskapet vedtok 13.09.2023 å legge reviderte adferdsregler på høring basert på 3 sesongers erfaringer.

Endringene som ble vedtatt å høres omfatter følgende områder:

Baneheia, Odderøya, Storenes, Sømstranda, Fuglevikstranda, Topdalstø, Jegersberg, Paradis v/Fagerholt, Kvarenes og Buane friluftsområde.

Det vil fortsatt være mulig å telte i kommunens utmark, inkludert Bymarka og Skråstadheia som tidligere.

Forslag til endrede regler for camping var på høring i etter formannskapet vedtak den 13.09.2023 og frem til 15.10.2023.

Forslag til endrede adferdsregler ble kunngjort i FVN den 23.09.2023, på kommunens hjemmeside og på kommunens Facebook-side.

Høringsinnspill

Det kom inn 11 høringsuttalelser. Disse er fordelt på 5 innspill fra privatpersoner (en person kom med 2 innspill) og 4 innspill fra organisasjoner/offentlig myndighet; Midt-Agder friluftsråd, DNT-Sør og Agder fylkeskommune.

Privatpersoner:

Morten Løvslund Sodefjed 20.09.2023 og 21.09.2023:

Foreslår at det bør være tillatt med overnatting i et døgn i områdene, uavhengig skolens sommerferie. Det bør være tidsbegrensning i døgnet når teltet kan slås opp og tas ned. Anbefaler at reglene håndheves av politi eller parkeringsvakter om ikke reglene overholdes.

Anne K. Nodeland 20.09.2023:

Bor på Fiskåtangen og påpeker ulemper med bobilcamping på friområdet som bruker skogen til toalettbesøk nær bebyggelsen. Påpeker dette er en ulempe for øvrige brukere av området.

Monica Skårmo Thomassen 20.09.2023

Anbefaler maksbegrensning på en natt og at parkeringsvakter kan kontrollere. Alternativt foreslås en søknadsordning og godkjenning for overnatting en natt og merking av telt for å unngå forsøpling.

Lars Verket 04.10.2023

Viser til ordninger andre steder, f.eks. Risør hvor det er tillatt med overnatting, men regler som regulerer omfanget og at dette fungerer bra. Påpeker allemannsretten og friluftsløven som hjemler overnatting i utmark i 2 døgn og at denne retten ikke må uthules gjennom for strenge restriksjoner. Anbefaler at det fortsatt er tillatt med overnatting i Baneheia, Jegersberg, Odderøya, Storenes, Buane og Kvarenes, men at det opprettholdes restriksjoner i skolens sommerferie. Ber om en begrunnelse på hvorfor det er teltforbud i områder som Hamresanden, Sømstranda, Fuglevik, Topdalstø, Vestre Paradisbukta, Paradis ved Fagerholt og Helleviga/Romsviga. Verket stiller spørsmål ved om beskrivelsen av problemet er reelt og mener forholdene som beskrives burde vært dokumentert med mer utfyllende tallmaterialer/dokumentasjon.

Andrea Christiane Berglihn, 14.10.2023

Påpeker verdien av nærfriluftsliv og microeventyr i nærmiljøet, for eksempel i form av telting i Baneheia og Odderøya. Anbefaler at det etableres fasiliteter som gjør at områdene tåler bruk uten at det blir for stor slitasje i form av bålplasser etc. Dette kan eksempelvis løses ved å etablere bålpanner på prioriterte områder.

Organisasjoner:

Sov godt ute AS v/ Bjørn Stian Hellgren 05.10.2023

Sov Godt Ute registrerer ulemper med dagens regler, men mener likevel at de positive sidene med å tillate telt og hengekøye i nærmiljøet langt på vei overgår de negative konsekvensene. De negative konsekvensene bør også være mulige å adressere hver for seg, snarere enn ved et generelt forbud.

Mulighetene for å dra på overnattingstur sammen med gode venner, på egen hånd eller med familien bør derfor styrkes, ikke begrenses og anbefaler derfor at de eksisterende adferdsreglene består i sin nåværende form.

Midt-Agder friluftsråd, 14.10.2023

Friluftsrådet påpeker at overnatting i naturen er en positiv, gratis og verdifull mulighet for friluftsliv i Kristiansand.

Friluftsrådet forstår behovet for et campingforbud i flere områder, etter kommunens erfaringer de siste tre sesongene. Kommunen peker spesielt på konkrete negative erfaringer med telting i noen lett tilgjengelige områder. Midt-Agder Friluftsråd ser også behovet for enkle regler, og at praktiseringen av telting innenfor visse klokkeslett kan være vanskelig å håndheve.

I høringsforslaget foreslås det campingforbud også i områder der de mener det ikke vises til konkrete negative konsekvenser. Friluftsrådet anbefaler kommunen å vurdere

omfanget av områder som omfattes av forbudet, og ikke innfører et campingforbud i større områder enn det som er nødvendig.

Agder fylkeskommune v/avdeling for bærekraftig utvikling, 13.10.2023

Agder fylkeskommune mener det er bra og positivt at de offentlige friluftslivsområdene i Kristiansand tas i bruk til friluftslivsaktiviteter som telting. Fylkeskommunen påpeker verdien av nærfriluftsliv som er en lavterskel og billig fritidsaktivitet som retter seg mot alle lag av befolkningen.

Terskelen for å innføre forbud mot telting bør etter vår vurdering være høy, og en siste utvei etter at andre tiltak har blitt forsøkt. Dette kan f.eks. være informasjons- og holdningskampanjer, økt toalett- og renovasjonskapasitet, bedre skilting, innføring av begrensede teltingssoner osv. Dersom kommunen kommer til at et forbud er nødvendig, så bør dette begrenses til et svært begrenset antall områder hvor utfordringene er særlig store, og fortrinnsvis kun i de delene av året med størst press (juni til august). En slik regulering vil opprettholde muligheten for telting både høst og vår – årstider som for mange kan være en vel så attraktive for overnatting utendørs.

DNT-Sør, 16.10.2023

Påpeker at dersom allemannsretten skal innskrenkes må det søkes å gjøre det i klart begrenset omfang.

Restriksjoner og forbud av hele turområder og skogsområder i nærheten av byer vil vi sterkt advare

mot. Vi mener førstevalget bør være å regulere besøkenes adferd gjennom fysisk tilrettelegging, opplæring og informasjon som opplyse om allemannsretten og pliktene, og oppfordrer besøkende til hensynsfull atferd og til å rydde opp etter seg.

Turistforeningen mener at områdene Odderøya, Jegersberg, Baneheia og Helleviga/Romsviga blir for hardt rammet av det nye forslaget. Her blir det for enkelt etter deres mening, å lage et forbud over store verdifulle områder.

De oppfordrer kommunen til å se på mulighetene for å tilrettelegge bedre for campingturister og bobilturister på sommerferieturer, slik at dette ikke ødelegger muligheten for byens befolkning til å oppleve det enkle friluftslivet i nærområdet sitt.

Oppsummering

Erfaringen med forsøksordningen som ble vedtatt i 2021 er at det har vært stort press på bynære friluftsområder og på lokale friområder som ligger i tettbebyggelsen. Kommunen har fått svært mange negative henvendelser fra enkeltpersoner, velforeninger og organisasjoner på denne ordningen. Odderøyas venner påpeker særlig ulemper på friluftsområdene på Odderøya som følge av telting.

Kommunens administrasjon og parkvesenets driftsavdeling bekrefter at forsøksordningen har fått negative følger for friluftsbrukerne av områdene.

Innspillene som kom i høringsperioden støtter delvis opp om at det er behov for endringer i de omtalte områdene. Det påpekes fra flere at slik det er blitt nå blir områdene tiltenkte bruk ikke ivaretatt.

Enkelte høringsuttalelser mener imidlertid at det må åpnes opp ytterligere for camping, mens andre er positive til restriksjoner på enkelte områder, men ikke i det omfang som har vært på høring.

Forslag til endringsforskrift innebærer at det blir telteforbud på enkelte konkrete områder hvor friluftsb Bruken er stor og hvor camping medfører store ulemper for ordinær bruk for allmennheten og beboere.

Kommunedirektøren vil derfor anbefale at det innføres campingforbud på de områder som er foreslått i høringen.

Det er fortsatt store friluftsområder som ikke omfattes av campingforbud som kan benyttes til telting iht. Friluftslovens bestemmelser om overnatting i utmark. Eksempler på dette er Vågsbygdskaugen/Rossevannsmarka, nordre deler av Baneheia/Bymarka, Kjerrane, Randesund, Skråstadheia, Lindåsen og Tveitmarka.

Restriksjonene gjelder telting og ikke eksempelvis overnatting i hengekøya.

I tillegg finnes det gode campingtilbud på tilrettelagte campingplasser som Åros, Roligheden og Hamresanden.

Endringen vedtas som endringsforskrift som korrigerer gjeldende forskrift fra 01.05.2024.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

1. Bystyret vedtar endringsforskrift om atferdsregler etter friluftslovens §15 for Kristiansand kommune
2. Virkningsdato for forskriften settes til 01.05.2024

SAKS PROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2020107621
Saksbehandler Trond Johanson

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Areal- og miljøutvalget	18.04.2024	72/24
2 Bystyret	24.04.2024	49/24

CAMPING PÅ KOMMUNALE FRILUFTSRÅDER I KRISTIANSAND - ENDRING AV LOKAL FORSKRIFT ETTER FRILUFTSLOVENS §15

BYSTYRET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 24.04.2024 SAK 49/24

Bystyrets vedtak:

1. Bystyret vedtar endringsforskrift om atferdsregler etter friluftslovens §15 for Kristiansand kommune
2. Virkningsdato for endringsforskriften settes til 01.05.2024 (Enst.)
- 2a Telting i inntil 2 døgn, i tråd med friluftslovens paragraf 9, er tillatt i Jegersberg. (Enst.)

Voteringer:

Areal og miljøutvalgets innstilling pkt. 1 og 2 ble enstemmig vedtatt.

Areal og miljøutvalgets innstilling pkt. 2a ble enstemmig vedtatt.

Areal og miljøutvalgets innstilling pkt. 2b falt med 32 mot 25 stemmer (AP/SV/PP/Venstre/MDG/Rødt/INP/KONS/PS).

Areal og miljøutvalgets innstilling pkt. 2c falt med 33 mot 24 stemmer (AP/SV/PP/Venstre/MDG/Rødt/KONS/PS).

25.04.2024

Dato 11. mars 2024
Saksnr.: 2022022621-6
Saksbehandler Harald Eiof Karlsen
Godkjent av Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Kommunalutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

16.04.2024
17.04.2024
24.04.2024

Retningslinjer - MVA i private utbyggingsområder

Forslag til vedtak

1. Bystyret viderefører tilbudet om at det i forbindelse med private utbygginger tilbys inngåelse av justeringsavtaler.
2. Utbyggingsavtale skal foreligge for at justeringsavtale skal tilbys. Dette ut fra en likebehandling.
3. Bystyret opprettholder at 25% av justeringsbeløpet skal tilfalle kommunen.
4. Retningslinjer for disponering av midler utover selvkost og prioritering av disse, fastsettes ifm behandling av utbyggingsprogrammet.
5. Virkningstidspunkt settes til 31.12.23.

Sammendrag

Dersom kommunen er byggherre/oppdragsgiver til offentlig infrastruktur, oppstår ingen MVA belastning. Når private utbyggere er byggherre til offentlig infrastruktur påløper det vanligvis merverdiavgift (MVA). For å likestille private og offentlige aktører ble lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner og fylkeskommuner mv vedtatt i 2003. Justeringsreglene etter loven av 2003 trådte i kraft i 2008.

Reglene åpner for at private og kommune kan inngå avtaler som kan redusere MVA belastningen i et prosjekt gjennom avtaler om justeringsrett/-plikt (justeringsavtaler). Kommunen har i 2015 vedtatt prinsipper for å kunne benytte disse avtalene. Det er vedtatt at ordningen og prinsipper skal evalueres. Det er nå gjennomført en evaluering.

I korte trekk er utbyggerne fornøyd med at ordningen er innført, men det stilles spørsmål til 2 av prinsippene som er satt for å benytte ordningen: Kravet til at det må foreligge utbyggingsavtale og at kommunen krever 25% av justeringsbeløpet. Denne saken drøfter disse 2 prinsippene.

Sak ble fremmet for kommunalutvalget 30.01.24. Saken ble sendt i retur og det ble bedt om oppfølging / tilbakemelding på 4 vedtakspunkt. Saken svarer ut dette.

Kommunedirektøren anbefaler at de gjeldende prinsipper videreføres, dvs. at utbyggingsavtale må foreligge for å kunne inngå justeringsavtale og at kommunens andel av justeringsbeløpet settes til 25%.

Vedlegg:
Mottatte høringsuttalelser.

Saksutredning

Bakgrunn for saken:

Dersom kommunen er byggherre/oppdragsgiver til offentlig infrastruktur, oppstår ingen mva belastning. Kommunen har rett til fradrag for mva på utbyggingskostnader til vann- og avløpsanlegg og rett til kompensasjon for mva på utbyggingskostnader for andre former for offentlig infrastruktur, som vei og grøntanlegg.

Når private utbyggere innenfor private utbyggingsområder er byggherre eller oppdragsgiver til offentlig infrastruktur, påløper det vanligvis merverdiavgift.

Juridisk grunnlag:

For å likestille private og offentlige aktører ble Lov om kompensasjon av merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) for kommuner og fylkeskommuner mv vedtatt i 2003. Justeringsreglene trådte i kraft 2008. Reglene åpner for at private og kommune kan inngå avtaler som kan redusere mva belastningen i et prosjekt, gjennom avtaler om justeringsrett/-plikt (justeringsavtale).

Justeringsrett:

Utbygger har ikke fått fradrag for inngående MVA. Dersom det inngås avtale om overføring av justeringsrett kan kommunen kreve tilbakebetalt inngående mva på byggetiltak som kommunen overtar med 1/10 hvert år i 10 år. Forutsetningen er at kommunen benytter anlegget i egen (fradrags- og kompensasjonsberettiget) virksomhet i perioden. Tilbakebetalt mva kan deretter utbetales helt eller delvis til utbygger. Det kan ikke inngås avtale med privatpersoner.

Justeringsplikt:

Utbygger har fått fradrag for inngående mva på ett prosjekt, og overdrar dette til kommunen i løpet av justeringstiden på 10 år. Overdragelsen utløser i utgangspunktet en plikt for utbygger til å tilbakebetale deler av den fradragsførte inngående mva på byggetiltaket. Utbygger kan unnlate å betale tilbake dersom plikten overføres kommunen med kommunens samtykke. Det er da kommunens framtidige bruk som avgjør om mva skal tilbakebetales.

Hvilke avtaler som passer i det enkelte tilfelle vil være avhengig av om utbygger opererer i en avgiftspliktig virksomhet eller ikke.

Kommunalutvalget behandlet saken i januar. Den ble sendt tilbake til administrasjon for å få svar på følgende 4 punkter:

Lovligheten av at kommunen sitter igjen med en finansiell gevinst av foreslått ordning, jfr kommunalministerens svar til Stortinget.

Uttalelsen det henvises til (fra avis) er senere «moderert» i svar fra KDD. Svaret fra ministeren gitt til stortinget er sin helhet gjengitt i lenken nedenfor

<https://www.stortinget.no/nn/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/skriftlege-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=95325>

Svaret fra ministeren kan oppsummeres slik:

Dersom det kun inngås en justeringsavtale mellom en utbygger og en kommune gjelder merverdiavgiftslovgivningen for justeringsavtalene. Partene kommune/fylkeskommune og utbygger kan fritt avtale en fordeling av refundert mva.

Inngår justeringsavtale som del av en utbyggingsavtale, er det plan og bygningslovens bestemmelser i § 17-3 som setter rammer for fordelingen mellom parter. (forholdsmessighet)

Dersom det i loven var krav til et «selvkostprinsipp», så måtte dette vært nedfelt i en egen forskrift. Det er det ikke.

Når utbyggingsavtale forhandles, drøftes de økonomiske forhold / betingelser mellom partene jfr. § 17-3 – Jfr. utbyggingsavtalens punkt 7. Utbyggingsavtalen punkt 7 bekrefter at avtalen er vurdert ift. lovens krav knyttet til forholdsmessighet, og at (partene) anser kravet å være oppfylt. Lovens krav er dermed ivaretatt.

Kommunedirektøren mener på bakgrunn av dette, at den ordningen som praktiseres i dag og som administrasjonen i forslag til vedtak har foreslått videreført, fullt ut er lovlig.

ESAs prinsipielle tilnærming til likebehandling:

I en senere uttalelse fra Nærings- og fiskeridepartementet av 19.05.2021, har EFTA Surveillance Authority (ESA) på generelt grunnlag avklart at tilbakebetaling av merverdiavgift til private utbyggere antakeligvis ikke omfattes av statsstøtteregelverket, og at det i alle fall normalt ikke vil anses som ulovlig statsstøtte. Det fremgår imidlertid at dette kan vurderes annerledes dersom det foretas en forskjellsbehandling mellom utbyggere. EBY har vurdert at statsstøttespørsmålet langt på vei er løst med denne uttalelsen. På bakgrunn av forannevnte foreslås en ordning hvor det opereres med like vilkår for alle utbyggere, og som dermed sikrer likebehandling i tråd med uttalelsene fra ESA.

Sitatet ovenfor er hentet fra Oslo kommune sin sak ift. mva knyttet til justeringsavtaler. Tilsvarende uttalelse er også lagt til grunn i fylkeskommunens vurdering ift statsstøtte og mulighet for å tilbakeføre innbetalt mva. i justeringsavtaler.

Hovedpunktet i vurderingen er at utbyggere må tilbys like vilkår knyttet til en tilbakebetaling av mva.

I den fremlagte saken er det forslag om å tilby justeringsavtaler til utbyggere med ett sett kriterier- prosentvis fordeling og utbyggingsavtale. Så lenge kriteriene ikke er ekskluderende (her kan utbyggere velge å gjøre bruk av tilbudet eller ikke), så er det å betrakte som likebehandling og en lovlig ordning.

Agder Fylkeskommunes vedtak om å refundere hele beløpet, og ikke ha noen nedre beløpsgrense.

Justeringsforskriften tilsier at det er en minste beløpsgrense for justeringsavtaler og denne er fastsatt til kr 100.000.

Justeringsreglene er etablert for å redusere kostnader på tiltak som kreves etablert ifm. en utbygging. Kostnadsreduksjon vil være ett stort og viktig virkemiddel for realisering av prosjekt.

Fylkeskommunen kan inngå justeringsavtaler etter merverdilovgivningen med en utbygger når dette omfatter anlegg som fylkeskommunen skal være framtidig eier og drifter av. Merverdilovgivningen gir som nevnt åpning for å avtale en prosent fordeling mellom 0 til 100 mellom partene – utbygger og fylkeskommune.

Fylkeskommunen inngår ikke utbyggingsavtaler iht plan og bygningslovens bestemmelser og vil ikke underlegges ett krav til forholdsmessighet. Hvilken fordeling som settes mellom partene er ett rent politisk valg. I saken fremmet for Fylkeskommunen er det fattet vedtak om at Fylkeskommunens andel av mva settes til 0 prosent, - dvs utbygger tilføres hele justeringsbeløpet.

Anlegg som Fylkeskommunen eier og drifter og som kreves tilrettelagt ifm en utbygging er å betrakte som overordnet infrastruktur - hovedanlegg. Ett krav til etablering av ett hovedanlegg ved en utbygging, vil være omfattende og i tilfeller kunne innebære full

stans i gjennomføringen av en utbygging. Kostnadsreduksjon er dermed ett viktig virkemiddel.

Prinsippene i kommunens utbyggingspolitikk tilsier at dersom det stilles krav til tilrettelegging av kommunal hovedstruktur, så vil kommunen måtte yte bidrag til utbyggingen. Størrelse på bidrag vil vurderes ut fra omfang.

Utgangspunktet for vurderinger av løsninger kommune og fylkeskommunen er dermed ulik. I begge tilfeller er det opp til hhv fylke og kommune å sette hvilke rammevilkår som velges knytte til justeringsavtaler. Det er ikke krav til at vilkår skal være sammenfallende.

Saksfremstillingens presentasjon av ordningen i Oslo kommune – at den står i motsetning til sak 237/23 i Oslo.

Kommunedirektøren ser at saksfremstillingen ikke er presis. Det korrekte er at Oslo kommune tilbyr justeringsavtale og utbyggingsavtale, men at det også tilbys justeringsavtale uten utbyggingsavtale. I begge tilfeller tilbys justeringsavtale der fordelingen mellom kommune / utbygger er satt til 30 / 70.

Dagens ordning og prinsipper:

I 2013/2014 ble ordningen med tilhørende prinsipper vedtatt i Kristiansand kommune. Kommunene Søgne og Songdalen fremmet likelydende saker, og med tid har lignende ordninger blitt lagt til grunn i omkringliggende kommuner. Kristiansand er en av kommunene med lengst erfaring på praktisering av justeringsavtaler.

Ved innføring av ordningen i 2015 var det en del usikkerhet knyttet til ordningen. Elementer av usikkerhet er ryddet underveis, og risiko ved å praktisere ordningen er redusert – men ikke falt helt bort. Det er kommunen og utbyggere enige om.

Sentrale forutsetninger som er lagt til grunn for å kunne benytte ordningen er:

- utbyggingsavtale er en forutsetning for å kunne inngå justeringsavtale for private utbyggingsprosjekter
- 25 % av mva som er refundert/kompensert beholdes av kommunen
- det er utarbeidet en prosessbeskrivelse for hva utbygger skal innlevere av dokumenter og underlag for gjennomgang i kommunen (utb.avtale, overtakelsesavtale, bilag ift. mva som viser hva som er opparbeidet av offentlig infrastruktur og mva som er betalt for dette)
- revisorgjennomgang (både eksternt og internt)
- standard justeringsavtaler utarbeidet og lagt som vedlegg til utbyggingsavtale
- utarbeide prosessbeskrivelse med frister for partene for innlevering og gjennomgang av underlag - slik at ett komplett material og underskrevet justeringsavtale kan foreligge før 31/12

Utgangspunktet for loven, forskriften og praktisering av denne, er at det er frivillig for en kommune og en privat utbygger å inngå justeringsavtaler og at utbyggere tilbys en forutsigbar lik ordning. Loven har til hensikt å redusere forskjellen om det er en offentlige eller en privat aktør som er utbygger av offentlig infrastruktur. Det å benytte åpningene som gis i lovverket er naturlig og er derfor innarbeidet som ett virkemiddel i kommunens utbyggingspolitikk.

Samarbeidet mellom partene for inngåelse av justeringsavtale starter ved oppstart av en regulering hvor utbygger får tilbud om inngåelse av utbyggingsavtale (en utbyggingsavtale er en gjennomføringsavtale (dato for bygging og ferdigstillelse). Den har kvalitetskrav til eiendommer og anlegg som skal overføres kommunen, og at anlegg

og eiendom som overføres kommunen skal være frie for heftelser).

Det er utarbeidet en prosedyre for justeringsavtaler som del av kommunens utbyggingspolitikk. Prosedyren angir hvilke avtaler som skal foreligge, form på underlag som skal leveres til kommunen, frister for innlevering og gjennomgang, revisorgjennomgang – dette må leveres før 31.12 for at en justeringsavtale kan inngås. Prosedyren er utarbeidet sammen med utbyggere og deres samarbeidspartnere, og diskuteres / tilpasses med jevne mellomrom.

Utarbeidet prosessbeskrivelse og praktiseringen er etter hvert blitt godt kjent. Den er et godt verktøy når partene skal samarbeide om inngåelse av justeringsavtale.

Når materialene som kreves av justeringsavtalen er levert av utbygger, kan underlaget oversendes til staten innen fastsatt frist. Kommunen blir tilført justeringsbeløpet og foretar en overføring av justeringsbeløpet iht. den inngått justeringsavtale.

Medvirkning - Evaluering:

Ved innføring av ordningen i 2015, og under behandling av Utbyggingsprogram for perioden 2022 – 2025, ble det forutsatt at det skulle gjennomføres en evaluering av dagens ordning knyttet til justeringsavtaler.

Det er tatt initiativ til en evaluering. Følgende opplegg er lagt til grunn for evalueringen:

- Saken fra 2015 og dagens vedtatte prinsipper med prosessbeskrivelse er sendt ut til utbyggingsinteressene. Det er bedt om tilbakemelding.
- Det er innkalt til samtaler med aktører og deres rådgivere / revisjonsfirma.
- Det er innhentet erfaringer fra andre kommuner. Det er kartlagt forutsetninger som er gjeldende i referansekommunene.
- Underlaget er drøftet. Det er utarbeidet en administrativ anbefaling.
- Administrasjonens anbefaling er drøftet med utbyggingsinteressene/aktører/rådgivere.
- Administrasjonen fremlegger sak for politisk behandling/godkjenning.

I forbindelse med evalueringen er det mottatt 3 høringsuttalelser.

HSH, KNAS og en samleuttalelse fra utbyggere underskrevet av PWC. Høringsuttalelsene er vedlagt saken.

Kort oppsummert er tilbakemeldingene fra bransjen at erfaringen med hvordan kommunen praktiserer ordningen generelt oppleves som god. Bransjen anser det likevel som positivt at prosedyren evalueres.

Prosessbeskrivelsen (den praktiske gjennomføringen med nødvendig underlag) er partene enige om at det jobbes fortløpende med og det er dermed ikke en del av denne saken. Det som drøftes i saken er prinsippene knyttet til justeringsavtaler.

Høringsuttalelsene tilsier at det er 2 prinsipper som må fremlegges for avklaring.

1. Utbyggingspolitikkenes forutsetning om at utbyggingsavtale skal foreligge for at en justeringsavtale kan inngås.
2. Hva den prosentvise fordeling av justeringsbeløpet mellom partene i en justeringsavtale skal være - prosent fordeling, et selvkostprinsipp og om det skal innføres et maksbeløp som kan tilføres kommunen.

Til punkt 1 - Krav til utbyggingsavtale anfører utbyggersiden:

Utbygger ønsker å starte og gjennomføre en utbygging uten utbyggingsavtale når dette er mulig. Utbygger ser ikke behov for utbyggingsavtale dersom utbyggingen kan gjennomføres uten krav som krever kommunens medvirkning. De mener

utbyggingsavtalen virker fordyrende og forsinkende på et prosjekt. Det henvises i den forbindelse spesielt til kommunens krav til garantistillelse.

Til punkt 2 -prosent fordeling av justeringsbeløp - selvkost maksbeløp til kommunen:

Justeringsavtaler er utarbeidet for å utjevne skillet mellom private og offentlige aktører. Utbygger har, ifm. utbyggingen, tatt investeringskostnaden. En justeringsavtale innebærer en kostnadsreduksjon på betalte kostnader.

Erfaringene (knyttet til lovlighet, vurderingsunderlag, revisorgodkjenning, mm.) tilsier at risiko ift. praktisering av ordningen er redusert.

Ved å knytte justeringsavtale til en utbyggingsavtale, får den et offentligrettslig preg. I den forbindelse må justeringsavtale vurderes ut fra Plan og bygningslovens § 17 – 3 knyttet til forholdsmessighet, i tillegg til at kommunens faktiske kostnader bør vektlegges.

Med andre ord, kommunen bør ikke kreve mer enn «selvkost» (kommunens kostnad og risiko skal dekkes). Kommunen og utbygger er uenig i tidsbruken knyttet til inngåelse av justeringsavtaler. Kommunen beskriver ca. 80 timer – utbyggers vurdering tilsier 40 timer. Når partene har diskutert selvkost i møter så er det oppfattet enighet om at dette utgjør 10 %, evt. + kr 10.000.

Ifølge PWC er det flere kommuner i Agder som praktiserer ordninger med lavere prosentandel enn Kristiansand i dag. Dette kan være et argument for at det ikke er likebehandling mellom kommunene. Det er i det juridiske grunnlaget ikke ett krav til at kommunene skal ha en lik praksis.

Videre argumenteres det for å sette en differensiert prosentandel, evt. et maks beløp for kommunens andel, eksempelvis kr 250.000 per avtale. Dette begrunnes ut fra likebehandling mellom utbyggere i små og store prosjekter, og ut fra at tidsbruk for kommunen forventes å være relativ lik.

Det er foretatt et utvalg på 16 avtaler som viser at kommunen mottar i snitt ca. kr 550.000 per justeringsavtale. Kommunens fortjeneste per avtale utgjør dermed kr 450.000, ifølge PWC.

Kommunens «krav til fortjeneste dersom 25% velges, ca. 15 %» kommer ikke konkrete utbyggingsområder til gode, og benyttes til nedbetaling av gjeld, reasfaltering og andre prioriterte mål. Denne «ekstra kostnad/fortjeneste» belaster tomteprisene.

På bakgrunn av dette kommer utbyggerne med følgende anbefaling:
Engangsgodtgjørelse settes til kr 10.000 pluss 10 % av det årlige justeringsbeløpet. Det settes øvre grense for beløp tilsvarende kr 250.000.

I møtene som er gjennomført med bransjen har administrasjonen argumentert for:
At kravet til inngåelse av utbyggingsavtale bør opprettholdes som i dag, og at kommunen bør beholde 25 % av justeringsbeløpet.

I møtene kom det i tillegg spørsmål til hvordan allerede inngåtte avtaler skal forholde seg til evt. endrede vilkår som følge av denne saken. Kommunen har ikke noen plikt til å endre på inngåtte avtaler, men ut fra et likhetsprinsipp er det naturlig at nye og gamle avtaler bør behandles likt. Nye vilkår bør dermed også gjelde for allerede inngåtte avtaler.

Virkningstidspunkt for nye og inngåtte avtaler fastsettes derfor gjennom denne saken.

Vurderinger:

Kommunedirektørens vurdering punkt 1 - Kravet til utbyggingsavtale:

I gjeldende utbyggingspolitikk og utbyggingsprogram er det lagt til grunn at private utbyggingsområder skal tilbys inngåelse av utbyggingsavtale. Dette sikrer en lik behandling av utbyggingsområder.

De fleste utbygginger krever en tilrettelegging av offentlig infrastruktur. Grad av tilrettelegging vil variere. Utbyggingspolitikken legger til grunn at kommunen skal være eier og drifter av offentlig regulert infrastruktur.

Utbyggingsavtale varsles og tilbys ved oppstart av en reguleringsplanbehandling. Regulerings- og utbyggingsavtaleprosess kan dermed gjennomføres parallelt. Utbygger orienteres ved oppstart at justeringsavtale kan tilbys, og at justeringsavtale ikke tilbys dersom utbygger velger å gjennomføre en utbygging uten utbyggingsavtale.

Ett av de viktigste punktene i en utbyggingsavtale, i tillegg til å finne løsninger på rekkefølgekrav, er at den klargjør hvilke anlegg det offentlige skal bli framtidig eier og drifter av. Utbyggingsavtalen inneholder derfor flere punkter ift. hvilke forutsetninger/kvaliteter som må være på plass for at kommunen skal overta eier- og driftsansvar for grunn og anlegg. Dette er vilkår, forutsetninger og kvaliteter som vil kunne bestrides/diskuteres dersom utbyggingsavtale ikke inngås.

Utbyggingsavtalen vil etter utbyggingen er gjennomført erstattes av en overtakelsesavtale. Overtakelsesavtalen følger opp prinsippene i utbyggingspolitikken/reguleringsplan/utbyggingsavtale –i tillegg til sikring av kvaliteter og eller eierrettigheter, mm.

Erfaring tilsier at en utbyggingsavtale vedtas noe tid etter at selve reguleringen er vedtatt. Det kan f.eks. ha sammenheng med klagebehandling av planer, men i de fleste tilfeller er forsinkelse knyttet til at utbygger ikke har nødvendige avtaler med berørte grunneiere / rettighetshavere.

En avklart eiersituasjon, herunder slettelse/sikring av heftelser ved oppstart av en utbygging, reduserer konflikter og uenigheter ved ferdigstilling og overtakelse.

Utbyggingsavtalen vil også sikre tredjepart (som kjøpere av boliger) en gjennomføring/realisering i henhold til vedtatt plan. Dette gjøres ved at det settes krav til garantistillelse for infrastrukturanlegg. Garantistillelse medfører en ekstra kostnad for utbygger. Garantistillelsen i utbyggingsavtalen ivaretar også kommunen ift. en garantiperiode på 3 år etter at overtakelsesavtale er inngått og grunn og anlegg er overlevert til kommunen. Dette fordi anlegg kan ha stått ferdige over flere år uten overtakelse og garantiperiode vil dermed være utløpt når kommunen overtar.

Kommunens ønske i utbyggingspolitikken om at inngåelse av utbyggingsavtaler ivaretas stod sentralt når prinsippsak ble fremmet i 2014. Det å tilrettelegge for en lik praksis, høyest mulig byggeaktivitet og til en lavest mulig kostnad stod sentralt. Kristiansand er ikke alene om en slik ordning. Mange kommuner krever utbyggingsavtale dersom justeringsavtale skal inngås.

Kommunedirektøren vil ut fra ovenfor nevnte, på det sterkeste anbefale at krav til utbyggingsavtale for inngåelse av justeringsavtale opprettholdes.

Kommunedirektørens vurdering punkt 2 - Prosentfordeling mellom parter – selvkost - minimumsbeløp:

Innledningsvis vil kommunedirektøren understreke at da mva-kompensasjonsordningen ble innført, ble dette finansiert ved at de statlige overføringene til kommuner og fylkeskommuner gjennom rammetilskudd ble redusert tilsvarende det man beregnet ville bli det samlede kompensasjonskravet fra kommunene. Det skulle altså være et nullsumspill for kommunene.

Kommunedirektøren vil avvise påstanden om at dersom deler av besparelsen beholdes av kommunen, vil tomte/boligprisene øke. Det er ikke gitt at tomte- og boligprisene reduseres dersom utbyggersiden tilføres denne besparelsen. Besparelsen kommer etter at utbyggingen er gjennomført. Tomte- og boligpriser fastsettes ut fra markedsverdi og ikke ut fra et selvkostprinsipp.

Kommunedirektøren er enig i at det i denne saken er snakk om reduksjon av kostnadsnivå i forbindelse med utbygging. Reduksjon av kostnader knyttes til det som i framtiden skal være eiendom og anlegg som kommunen skal overta eie- og driftsansvar for.

Kommunedirektøren oppfatter lovverket som frivillige ordninger. Partene står i utgangspunktet fritt til å inngå denne type avtaler.

I justeringsavtaler står partene likt, og det er full frihet til å diskutere en fordeling mellom 0 – 100 % mellom partene. Ut fra en vurdering er det likevel naturlig at en utbygger får mest refundert.

At justeringsavtalene knyttes til utbyggingsavtalene gir den ett «offentligrettslig preg» og det må legges til grunn når prosentfordeling i justeringsavtaler skal fastsettes.

Alle elementer i en utbyggingsavtale (PBL § 17.3) skal vurderes forholdsmessig. En forholdsmessig vurdering kan tilsi en 50/50 deling. Dersom selvkost skulle vært lagt til grunn som ett prinsipp, ville dette være beskrevet i forarbeider/underlag/retningslinjer til lov. Det er det ikke.

Administrasjonen har undersøkt praksis i flere kommuner om overføring av justeringsrett/-plikt etter merverdiavgiftsloven. Kommunenes prosentandel av merverdiavgiftbeløp som tilbakebetales varierer slik oversikten under viser.

Arendal	kr 10.000 engangsbeløp + 10% av justeringsbeløpet.	Krav utbyggingsavtale
Sandnes	25% av justeringsbeløpet	Krav utbyggingsavtale
Tromsø	20% av justeringsbeløpet	Krav utbyggingsavtale
Trondheim	20% av justeringsbeløpet	Krav utbyggingsavtale
Drammen	min 60.000	Krav utbyggingsavtale
Oslo	30% av justeringsbeløpet	Krav utbyggingsavtale*
Bergen	15% av justeringsbeløpet - min kr 100.000	Krav utbyggingsavtale
Stavanger	10 % av justeringsbeløpet – min kr 100.000	Krav utbyggingsavtale
Lindesnes	25% av justeringsbeløpet	Krav utbyggingsavtale
Grimstad	kr 10.000 engangsbeløp + 10% justeringsbeløpet	Krav utbyggingsavtale
Lillesand	25% av justeringsbeløpet – min kr 100.000	Krav utbyggingsavtale
* Tilbys også justeringsavtale uten utbyggingsavtale		

Det er flere saker under forberedelse for fastsettelse av prosentfordeling. Flere vil nok se til hvilket valg som gjøres i Kristiansand.

Det er ingen av kommunene (også de med 10%) som har innført trappevis fordeling, evt. innført ett øvre tak / maksbeløp for kommunens andel av justeringsbeløpet. Trappevis fordeling og øvre tak/maksbeløp er ordninger som er krevende å følge opp. Kommunedirektøren vil derfor ikke anbefale dette som løsning.

Oslo har relativt nylig fastsatt sin fordeling. Oslos vedtak underbygger kommunedirektøren sine vurderinger knyttet til prosentfordeling.

Slik ordningen fungerer i dag tilføres kommunen mellom kr 1,2 – 2,5 mill. årlig, avhengig av antall avtaler og størrelse på utbygging. Dette er midler kommunen må finne andre måter å finne inndekning på dersom annen prosentfordeling vedtas. Kommunedirektøren anbefaler derfor at prosentfordeling bør opprettholdes på dagens nivå, dvs. 25% og minimum kr 100.000.

Utbyggerne har bedt om at dersom 25% fordeling opprettholdes, eller det velges høyere enn selvkost på 10%, så bør kommunen øremerke midlene. Kommunedirektøren mener at dette kan la seg gjennomføre, for eksempel kan det, med den årlige rullering av utbyggingsprogrammet, vedtas en bruk av «disponible midler». Forslag til utbyggingsprogram med forslag til anvendelse av midler underlegges en høring før endelig bruk av midler fastsettes av Bystyret. Retningslinjer for prioritering vil fastsettes av Bystyret i samme sak.

Økonomiske konsekvenser:

Når evalueringen startet ble det lagt til grunn at sak og vedtak skulle foreligge høsten 2023. Vedtak skulle dermed kunne tas inn i budsjettdiskusjonen høsten 23. Utbyggerne har hatt en forventning om at avtaler inngått i 2023 og tidligere inngåtte avtaler evt. kunne gis en justert prosentfordeling allerede fra høsten 2023. Administrasjonen har anbefalt at revidert prosentfordeling også bør omfatte foreliggende avtaler.

Saken er dessverre blitt forsinket. Bystyret inviteres derfor til å ta stilling til virkningstidspunkt for prosentfordeling som skal fastsettes. Skal ordningen omfatte avtaler inngått i 2023 eller skal den virke fra 2024 (når bystyret fatter sitt vedtak)?

I inngåtte avtaler per 31.12.2023 er det tatt inn forbehold om endring og virkningstidspunkt for fordeling. Avtaler inngått i 2023 er ikke innarbeidet i budsjett for 2024. Nye avtaler (avtaler inngått i 2023) vil dermed ikke ha konsekvenser for vedtatt budsjett, men ha betydning for budsjett og økonomiplaner fremover.

Det vil imidlertid være en konsekvens i vedtatt budsjett dersom avtaler inngått før 2022 får en endret prosentfordeling i 2023 (disse avtalene er kjent ifm utarbeidelse budsjett 2024 og innarbeidet).

- Dersom dagens prosentfordeling opprettholdes (25%) vil konsekvensen være 0.
- Dersom bystyret fatter vedtak om 10% (selvkost) medfører det behov for økt låneopptak som følger: kr 1.11 mill i 2024, kr 1.09 mill 2025, kr 1.09 mill 2026 og kr 0.75 mill kr 2027. Totalt kr 4.04 mill for perioden.

Det er inngått 17 justeringsavtaler per 31/12-23. Disse avtalene (ikke innarbeidet i budsjett for 2024) vil ut fra størrelse og antall veie opp for det evt justerte justeringsbeløpet som utbetales i første halvdel 2024 (dersom 10 % velges). Nye inngåtte avtaler pr 31.12.23 vil derfor ikke medføre behov for økt låneopptak.

Uttalelse fra Rådene

Saken er ikke presentert for rådene.

Barn og unges interesser

Saken er vurdert å ikke berøre barn og unges interesser.

Klima og miljøkonsekvenser

Saken er vurdert å ikke ha Klima og miljøkonsekvenser.

Konklusjon:

1. Bystyret viderefører tilbudet om at det ifm. private utbygginger tilbys inngåelse av justeringsavtaler.
2. Utbyggingsavtale skal foreligge for at justeringsavtale skal tilbys. Dette ut fra en likebehandling.
3. Bystyret opprettholder at 25% av justeringsbeløpet skal tilfalle kommunen.
4. Retningslinjer for disponering av midler utover selvkost og prioritering av disse, fastsettes ifm behandling av utbyggingsprogrammet.
5. Virkningstidspunkt settes til 31.12.23.

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2022022621
Saksbehandler Harald Eiof Karlsen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kommunalutvalget	16.04.2024	30/24
2 Formannskapet	17.04.2024	28/24
3 Bystyret	24.04.2024	50/24

RETNINGSLINJER - MVA I PRIVATE UTBYGGINGSOMRÅDER

BYSTYRET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 24.04.2024 SAK 50/24

Bystyrets vedtak:

1. Bystyret viderefører tilbudet om at det i forbindelse med private utbygginger tilbys inngåelse av justeringsavtaler.
2. Det tilbys å inngå justeringsavtaler på lik linje både med og uten utbyggingsavtale.
(Enst.)
3. Bystyret setter justeringsbeløpet som skal tilfalle kommunen til 10%.
(49/8)
4. Retningslinjer for disponering av midler utover selvkost og prioritering av disse, fastsettes ifm behandling av utbyggingsprogrammet.
5. Virkningstidspunkt settes til 31.12.23.
(Enst.)

Forslag:

MDG/Rødt fremmet følgende forslag:

«Alternativt forslag til pkt. 3:

Bystyret opprettholder at 25% av justeringsbeløpet skal tilfalle kommunen.»

Voteringer:

Formannskapets innstilling pkt. 1 og 2 ble enstemmig vedtatt.

Formannskapets innstilling pkt. 4 og 5 ble enstemmig vedtatt.

Ved alternativ votering ble formannskapets innstilling pkt. 3 vedtatt med 49 stemmer, mens 8 stemte for MDG/Rødt sitt forslag (SV/MDG/Rødt).

25.04.2024

Dato 29. februar 2024
Saksnr.: PLAN-21/02121-65
Saksbehandler Åsmund Åmdal
Godkjent av Eirik Heddeland Martens
Venke Moe
Tone Iglebæk

Saksgang

Areal- og miljøutvalget
Bystyret

Møtedato

14.03.2024
24.04.2024

1598 Detaljregulering, Volleberg - Sluttbehandling

Forslag til vedtak:

1. [Bystyret vedtar detaljregulering for Volleberg med plankart sist datert 28.12.2023 og bestemmelser sist datert 28.12.2023.](#)

Sammendrag

Boligområdet Volleberg ligger mellom Brennåsen og Tangvall, mellom RV439 (tidligere E39) og ny E39. Området omfattes av seks eldre reguleringsplaner. Stedvis er det stor forskjell mellom hva plankartet viser, og hvordan eiendomsgrenser og vei er plassert. Dette medfører at deler av opparbeidede boligtomter f.eks. vises som friområder i gjeldende plan selv om dette aldri har vært intensjonen. Planene mangler også utnyttelsesgrad og byggegrenser.

Saker som i utgangspunktet er kurante må derfor behandles som dispensasjoner. Songdalen kommunestyre vedtok før sammenslåingen at planene skulle oppdateres for å slippe slike dispensasjonssøknader. Hensikten med dette planarbeidet er altså en oppdatering av plangrunnlaget for å lette byggesaksbehandlingen.

I planforslaget er de seks gamle planene samlet i en plan. Forslaget innebærer ikke fortetting eller ny infrastruktur (veier eller lekeplasser), og dagens utnyttelse er videreført.

Planen har vært på offentlig ettersyn på delegert myndighet. Innspillene fra offentlige myndigheter er ivarettatt i planforslaget.

I forbindelse med offentlig ettersyn har Rosseland Bedehus fremmet ønske om å utvide parkeringsplassen mot sørøst. Administrasjonen kan ikke anbefale utvidelsen som er på kommunal grunn og legges inn mot eksisterende myr.

Den reviderte planen gir et mer hensiktsmessig verktøy for byggesaksbehandling, både for den enkelte private søker og for kommunens saksbehandlere. Dette sikrer forutsigbarhet og bidrar til en bedre og enklere behandling av byggesaker i området.

Byutviklingsdirektørens anbefaler at planen vedtas.

Ragnar Evensen
Byutviklingsdirektør
Sign.

Venke Moe
Plan- og bygningssjef
Sign.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Vedlegg:

1. Plankart. sist datert 28.12.2023
2. Bestemmelser, sist datert 28.12.2023
3. Planbeskrivelse, sist datert 10.01.2024
4. Kommentarer til varsel om oppstart av planarbeid
- 5a. G-not-01 Volleberg
- 5b. G-rap-01_v2 Skredfarevurdering Volleberg
- 5c. Faresonekart_Volleberg_v2
- 5d. Kvikkleiresone_1909_17-12-2021_faktaark
6. Risiko- og sårbarhetsanalyse
7. Høringsuttalelser

BAKGRUNN FOR SAKEN

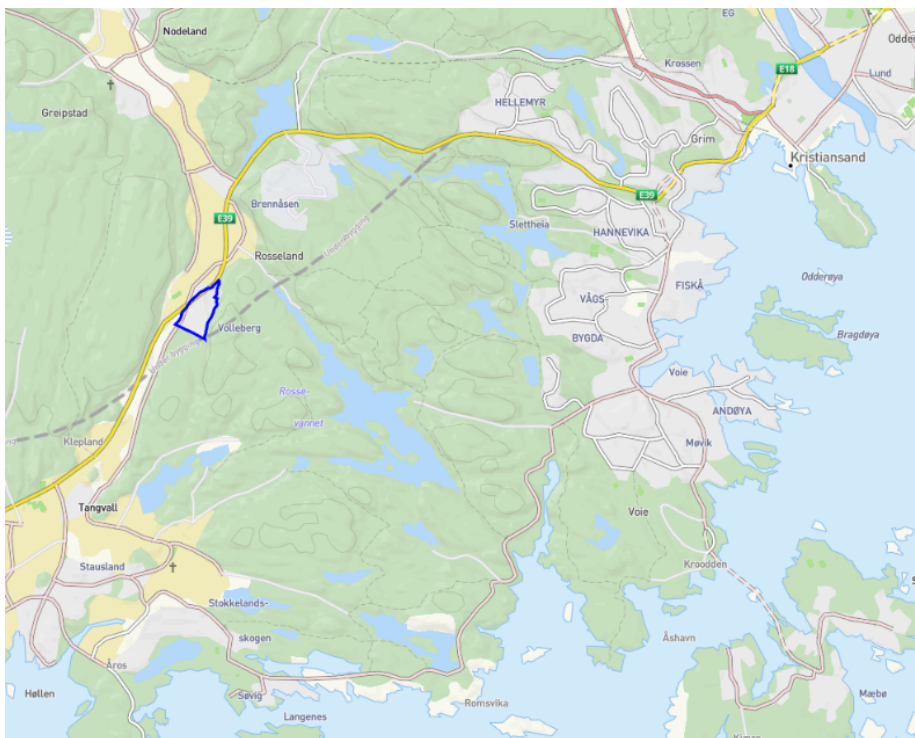
Boligområdet Volleberg omfattes av seks reguleringsplaner fra 60-tallet og framover. Reguleringsplanene er bare delvis fulgt. Stedvis er det stor forskjell mellom hva plankartet viser, og hvordan eiendomsgrenser og vei er plassert. Dette medfører at deler av opparbeidede boligtomter f.eks. vises som friområder i gjeldende plan selv om dette aldri har vært intensjonen. Planene mangler også utnyttelsesgrad og byggegrenser. Forholdene omtalt her fører derfor til at mange saker som i utgangspunktet er helt kurante må behandles som dispensasjoner. Kommunens byggesaksavdeling opplever behandling av saker på Volleberg som komplisert og problematisk. Songdalen kommunestyre vedtok før sammenslåingen at planene i området skulle oppdateres for å slippe slike dispensasjonssøknader.

På denne bakgrunn har plan og bygg satt i gang arbeidet med en samlet oppgradering av disse seks reguleringsplanene. Dette vil være gunstig både for den enkelte private søker og for kommunens saksbehandlere. Planarbeidet innebærer ikke fortetting eller ny infrastruktur (veier eller lekeplasser), og dagens utnyttelse vil bli videreført i ny plan.

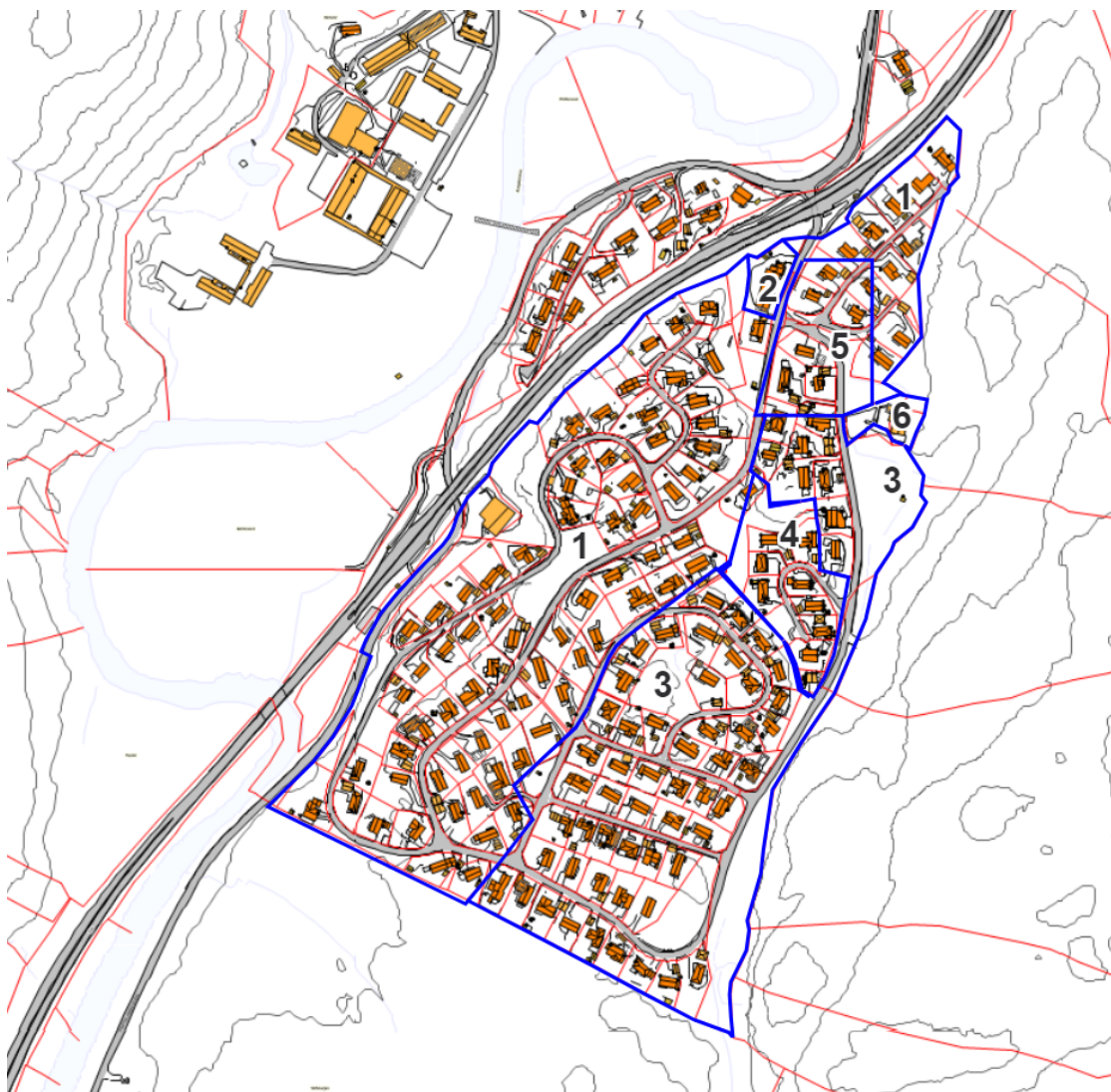
Det ble varslet oppstart av planarbeid juni 2021. Utarbeiding av rapporten for skredfarevurdering og avklaring av opparbeiding av arealer over tunnellutslaget har medført at planforslaget har ligget i bero fram til nå.

Dagens situasjon

Volleberg ligger mellom Brennåsen og Tangvall, sørøst for dagens E39, og omfatter et areal på 235 000 m² og ca 150 private eiendommer.

Området består hovedsakelig av eneboligbebyggelse fra 60- og 70-tallet og framstår som helhetlig. Unntak fra dette er et næringsbygg ved Rosselandsveien og Rosseland Bedehus som begge ligger for seg selv uten å være del av boligstrukturen.

Terrenget er kupert. Mot øst er det bratte stup og skråninger. Deler av bebyggelsen ligger inn mot disse, og er rasutsatt. Mot vest ligger dagens E39. Søndre del av området er berørt av pågående veiutbygging, ett av bolighusene her er revet.

Planens innhold

Eksisterende boliger inngår slik de er på tidspunkt av vedtak, med den utnyttelse eiendommen hadde da. Det legges ikke opp til fortetting i området, og fradeling av nye enheter tillates ikke. Området anses for utbygd, men det må likevel forventes at enkelte grunneiere ønsker mindre utvidelser. I bestemmelser gis det derfor rom for utvidelser på 50 m² på hver eiendom.

Rosseland Bedehus inngår med dagens funksjon og gis noe utvidelsesmulighet.

Lager/industribygg (Rosselandsveien 188) tillates bygd på en etasje.

Veiene inngår i planen slik de er bygget i dag. Innerst i Vollebergveien er det vist forslag til utvidelse av dagens snuplass. Utvidelsen vil være en vesentlig forbedring av dagens situasjon. Ingeniørvesenet skal stå for gjennomføringen av denne utvidelsen.

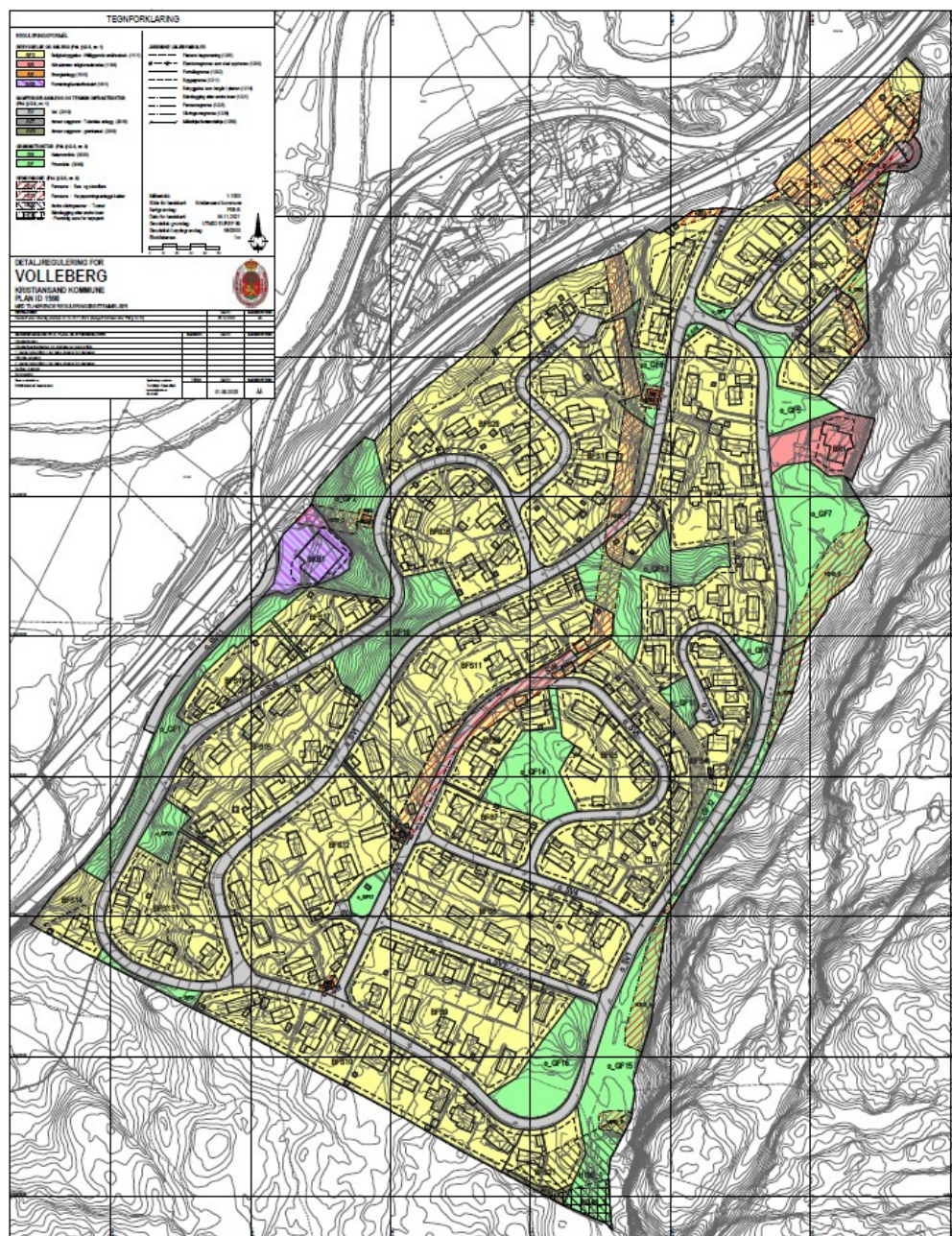
Frrområdene inngår med dagens avgrensing. Det kan etableres lekeplass/ballbaner, lengst i sør kan det kan etableres utfartsparkering.

To tidligere friområder er rasutsatte og skal ikke tilrettelegges for lek eller opphold. Disse er nå vist som naturområder (grønne bufferområder mellom bebyggelsen).

Det er ingen endring av kommunaltekniske anlegg (nettstasjoner).

Planen omfatter hensynssonene:

- Faresoner ras/steinsprang er vist på fem områder. Grunnlaget er rapport utarbeidet i 2022.
- Faresone leirskred er vist på to arealer i nord. Dette er i samsvar med NVEs registreringer (1909 Dalland).
- Faresone – høyspent – luftstreck med byggeforbudssone.
- Hensynssone over tunnell – med bestemmelser knyttet til hva slags tiltak som tillates.

Planforslag

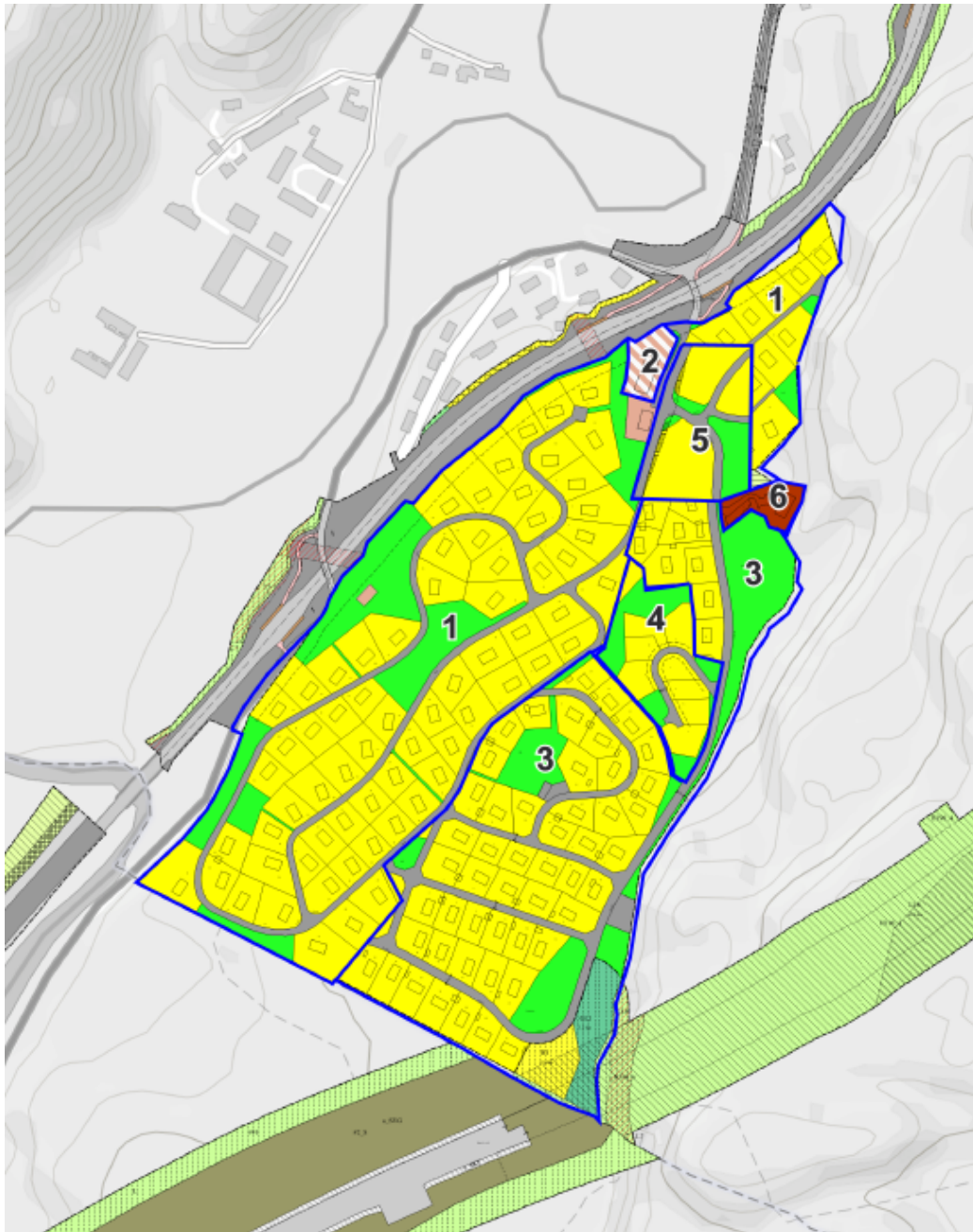
Det henvises til planbeskrivelsen for utfyllende beskrivelse av planforslaget.

PLANPROSESSEN

Gjeldende planer

Kartet under viser planene som inngår i den nye planen. I hovedsak omfatter planene boliger, veier og friområder. Unntaket er plan 6 som kun omfatter bedehuset.

1. Reguleringsplan for Volleberg 1, plan-ID: 19651112, 12.11.1965
2. Reguleringsendring Volleberg I - Rekkehus Vollevegen 2, plan-ID: 19821124_1, 24.11.1982
3. Reguleringsplan for Volleberg 2, plan-ID: 19720204, 04.02.1972
4. Reguleringsplan for Volleberg II, plan-ID: 19780510, 10.05.1978
5. Reguleringsplan for ny kryssutforming Vollevegen/Lyngvegen, plan-ID: 19790525, 20.12.1978
6. Reguleringsplan Volleberg Bedehus, plan-ID: 19800424, 24.04.1980

Andre aktuelle saker i området

Reguleringsplanen for ny E18-trasé har berørt søndre del av planområdet. Arbeidene med ny vei er nå slutført.

Offentlig ettersyn

Planforslaget lå ute til offentlig ettersyn i perioden 08.10. – 08.11.23. Det kom inn 4 uttalelser. Under er sammendrag av uttalelsene og Plan og byggs vurdering.

Statsforvalteren i Agder, 20.11.2023

- Med tanke på rasfaren virker friområdene o_GF3 og o_GF2 ikke egnet for lek. Etter vår vurdering bør dette gjenspeiles i bestemmelsene.

Plan og byggs kommentar:

- *De to friområdene er endret til naturområder og skal ikke tilrettelegges for opphold eller lek. Det framgår også av bestemmelsene.*

NVE, 20.11.2023

- Forutsetter at det ikke åpnes for ny bebyggelse i fareområdene.
- Vi gir faglig råd om at det presiseres at det ved en eventuell gjenoppbygging, settes rekkefølgekrav om sikringstiltak.
- Kvikkleiresonene er vist som hensynsone H390 med tilhørende bestemmelser. Vi gir et faglig råd om at hensynsonen vises som faresone med kode H310.

Plan og byggs kommentar:

- *Planforslaget åpner ikke opp for ny bebyggelse ut over eksisterende.*
- *I bestemmelsene er det nå presisert at ved en eventuell gjenoppføring av boliger i faresone skal behov for avbøtende tiltak kartlegges og evt gjennomføres.*
- *Kvikkleiresoner er vist med kode H310.*

Nye Veier AS, 09.11.2023

- Bod på Vollebergvegen 44 er fjernet og må tas ut av plankartet.
- Areal mellom Vollebergveien 44 og 46 bes regulert som «annen veigrunn – grønt areal» for å sikre skråningsutslag for ny E39 (vist på kartutsnitt).

Plan og byggs kommentar:

- *Bod er tatt ut av kartet.*
- *Annet veiformål grøntareal er vist i planen i samsvar med kart fra Nye Veier.*

Rosseland Bedehus, 14.11.2023

- Ønsker å utvide dagens parkeringsplasser mot sørøst (vist på skisse i vedlegg 7)

Plan og byggs kommentar:

- *Det vises til tidligere tilbakemeldinger:*
 - o *Utvidelser mot sørøst og inn på kommunal eiendom anbefales ikke pga hensynet til myra – foreslått tiltak vil komme for tett inn på denne. Forslagsstiller har blitt anbefalt å se på en mulig utvidelse mot nord (friområde o_GF5) hvor det allerede er fylt ut. Dette anser forslagsstiller som uaktuelt.*
 - o *Det anbefales å se på en mer effektiv utnyttelse av de arealer som bedehuset har til disposisjon.*

Begrenset høring

På grunnlag av endringer i bestemmelsene (oppfølging av kommentaren fra NVE – se over) ble forslaget sendt på begrenset høring til berørte beboere i området og aktuelle offentlige etater. Høringsperioden var 19.01. – 09.02.2024. Det kom inn uttalelser fra NVE og Nye Veier som ikke hadde kommentarer til endringene.

Ekstern medvirkning

Det har vært gjennomført møte med velforeninga i området og med representant for bedehuset. Disse fikk tilsendt planforslaget juni 2022.

I løpet av høsten 2022 og våren 2023 var det flere møter vedr opparbeiding av arealene over tunnellen (søndre del av planområdet). Plan og bygg, parkvesenet, Nye Veier og velforeninga har deltatt på møtene.

Det har også vært dialog med Nye Veier vedr Vollebergveien 44 og 46.

I perioden for offentlig ettersyn ble det holdt et åpent informasjonsmøte. Møtet var 02.11.23 og ble holdt i kommunens lokaler på Nodeland. Det var 6 fremmøtte.

Økonomiske konsekvenser

Det er ingen rekkefølgekrav i planen, og planen får ingen følger ut over ordinær kommunal drift og vedlikehold. Unntak fra dette er opparbeiding av rundkjøring/snuareal innerst i vei o_SV2. Ingeniørvesenet har satt av midler til opparbeiding av denne.

PLAN OG BYGGS VURDERING AV PLANFORSLAGET

Den reviderte planen gir et mer hensiktsmessig verktøy for byggesaksbehandling, både for den enkelte private søker og for kommunens saksbehandlere. Dette sikrer forutsigbarhet og bidrar til en bedre og enklere behandling av byggesaker i området.

Plan og bygg anbefaler at planen vedtas.

Åsmund Åmdal, 20.02.2024

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2021025098
Saksbehandler Åsmund Åmdal

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Areal- og miljøutvalget	14.03.2024	54/24
2 Bystyret	24.04.2024	51/24

1598 DETALJREGULERING, VOLLEBERG - SLUTTBEHANDLING

BYSTYRET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 24.04.2024 SAK 51/24

Bystyrets vedtak:

Bystyret vedtar detaljregulering for Volleberg med plankart sist datert 28.12.2023 og bestemmelser sist datert 28.12.2023.
(Enst.)

25.04.2024

Aktivitetsbasert arbeidsplasser Rådhuskvartalet - pilot 2023-2024

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2023019902
Saksbehandler Ada Elise Qvale Nygård

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Parts sammensatt utvalg	16.04.2024	4/24
2 Kommunalutvalget	16.04.2024	31/24
3 Formannskapet	17.04.2024	29/24
4 Bystyret	24.04.2024	52/24
5 Parts sammensatt utvalg	14.05.2024	7/24
6 Kommunalutvalget	14.05.2024	
7 Formannskapet	22.05.2024	
8 Bystyret	29.05.2024	

AKTIVITETSBASERT ARBEIDSPLASSE RÅDHUSKVARTALET - PILOT 2023-2024

BYSTYRET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 24.04.2024 SAK 52/24

Bystyrets vedtak:

Saken sendes tilbake da den ikke har vært drøftet med de tillitsvalgte.

25.04.2024

Dato 12. mars 2024
Saksnr.: 2024002465-4

Saksgang
Bystyret

Møtedato
24.04.2024

Rapport kraner og løfteutstyr - Odderøya renseanlegg

Kontrollutvalgets innstilling 07.03.24 sak 14/224

Møtebehandling:

Administrasjonen ved leder for vann og avløp Torleif Jacobsen rapporten. Det ble deretter åpnet for spørsmål, og direktør for by- og stedsutvikling Ragnar Evensen, byingeniør Terje Lilletvedt og Jan Ove Urdal fra Urdal Services AS deltok i spørsmålsrunden.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Kontrollutvalget tar saken til foreløpig orientering.

Rapporten oversendes bystyret

Vedlegg:

- Saksutskrift sak 14/24
- Rapport Kraner og løfteutstyr Odderøya renseanlegg februar 2024

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024002465
Saksbehandler Anne Lise H Aabø

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Bystyret	24.04.2024	53/24

RAPPORT KRANER OG LØFTEUTSTYR - ODDERØYA RENSEANLEGG

BYSTYRET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 24.04.2024 SAK 53/24

Bystyrets vedtak:

Kontrollutvalget tar saken til foreløpig orientering.

Rapporten oversendes bystyret
(Enst.)

25.04.2024

Dato 4. april 2024
Saksnr.: 2024002466-14

Saksgang
Bystyret

Møtedato
24.04.2024

Interpellasjon fra repr. Vidar Kleppe, KL, om "De dramatiske kuttene i Helse og mestring"

Ærede ordfører

I økonomiplanen som bystyreflertallet har vedtatt for Helse og mestring i planperioden 2024-2027, er ikke helsebudsjettet kompensert verken for demografi, lønn og prisvekst.

Dette medfører i klar tekst dramatiske innsparinger og kutt i tilbud og drift til tusenvis av medmennesker som i dag mottar helt nødvendige tjenester innenfor hele den store Helse og mestringssektoren.

Mitt to enkle spørsmål blir da: 1. Mener ordføreren at de dramatisk store kuttene i Helse og mestringssektoren er greit?

2. Hva vil ordføreren si til de tusener av brukere, foreldre og andre berørte omsorgspersoner som nå får kutt og endringer i sine livsnødvendige kommunale tjenester innenfor den viktige Helse og mestringssektoren?

Kristiansand 4. april 2024

Vidar Kleppe
Kleppelista

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024002466
Saksbehandler Anne Lise H Aabø

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Bystyret	24.04.2024	54/24

INTERPELLASJON FRA REPR. VIDAR KLEPPE, KL, OM "DE DRAMATISKE KUTTENE I HELSE OG MESTRING"

BYSTYRET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 24.04.2024 SAK 54/24

Repr. Vidar Kleppe, KL, hadde anmeldt følgende interpellasjon:

«Ærede ordfører

I økonomiplanen som bystyreflertallet har vedtatt for Helse og mestring i planperioden 2024-2027, er ikke helsebudsjettet kompensert verken for demografi, lønn og prisvekst.

Dette medfører i klar tekst dramatiske innsparinger og kutt i tilbud og drift til tusenvis av medmennesker som i dag mottar helt nødvendige tjenester innenfor hele den store Helse og mestringssektoren.

Mitt to enkle spørsmål blir da:

1. Mener ordføreren at de dramatisk store kuttene i Helse og mestringssektoren er greit?
2. Hva vil ordføreren si til de tusener av brukere, foreldre og andre berørte omsorgspersoner som nå får kutt og endringer i sine livsnødvendige kommunale tjenester innenfor den viktige Helse og mestringssektoren?»

Interpellanten leste og begrunnet interpellasjonen som ble besvart av ordføreren.

Svar:

«Kommuneøkonomien i Kristiansand er utfordrende. Da vi startet denne perioden i 2023 var bakteppet et underskudd på nærmere 100 millioner for 2022. Anslaget som ble gitt oss i oktober 23 var et enda større underskudd på 200 millioner for året som helhet. Det er dette som er bakteppet for den vedtatte økonomiplanen for Kristiansand kommune. Det ble heldigvis noe bedre når regnskapet ble gjort opp, men vi står fortsatt i en svært vanskelig økonomisk situasjon. Legg til at de generelle demografiske endringene Norge, Kristiansand og kommunesektoren for øvrig står overfor, krever at vi tar grep. Ikke bare for de som har behov for tjenester i dag, men ikke minst for de som kommer etter oss.

Flere pleietrengende eldre gjør at behovet for kommunale helse- og omsorgstjenester vil øke. Det er et faktum. Det har over tid også vært en økning i ressurskrevende helse- og omsorgstjenester, særlig til yngre tjenestemottakere. Den demografiske utviklingen vil føre til økende mangel på arbeidskraft og kompetanse i hele arbeidslivet. Forventningene er store og rammene er i knappest laget. I et overordnet perspektiv er det nødvendig med en diskusjon om kommunesektorens mulighet for å levere på det store samfunnsoppdraget vi har.

Alt dette gjør at vi i Kristiansand kommune må jobbe kontinuerlig med å utvikle bærekraftige tjenester innenfor de rammene vi har. Men la det også være klart. De store pengene i Kristiansand kommune går nettopp til helse- og mestring. Over 40 prosent av totalbudsjett til Kristiansand kommune går til sektoren. Nærmere 3,3 milliarder skal brukes i 2024. Flertallet i bystyret valgte også å skjerme sektoren for ytterligere effektiviseringstiltak, og la i stedet inn en økning i rammen gjennom den nylige vedtatte økonomiplanen der både hjemmetjenesten ble styrket og det blir gjort grep for å tenke nytt med innføring av husassistenter for å nevne noen av grepene som nå er tatt. Det er dette flertallet sitt klare mål å styrke de grunnleggende tjenestene til våre innbyggere. Spesielt innenfor helse og oppvekst. Og det er dette flertallet sitt klare ønske om å få inn mer innovasjon og nytenkning i bruk.

Derfor styrker vi samarbeidet med ideell sektor, vi har klare ambisjoner om å utvide fritt brukervalg til også å gjelde hjemmesykepleien og det neste sykehjemmet som skal bygges i Kristiansand skal driftes av en privat aktør. Alt med mål om å få mer mangfold i tjenestene, utvikle og utforske nye måter å jobbe på og styrke kvaliteten og valgfriheten for våre brukere. Det er helt nødvendig at vi som kommune tar alle gode krefter i bruk når vi skal møte den virkeligheten som venter i årene fremover.

Veksten i demografikostnadene på helse- og omsorgsfeltet vil være betydelige og behovet for omstilling og transformasjon av tjenestene på enkelte områder vil prege alle tjenester i kommunen, og kanskje helse og omsorgstjenestene spesielt.

Når det gjelder det spesifikke i interpellasjonen om kompensasjon for lønns- og prisvekst og demografikostnader så er helse og mestring kompensert noe for dette, men ikke fullt ut. Dette fremkommer også som budsjettpremiss i vedtatt økonomiplan 2024-2027. Totalbilde og konklusjonen i mitt svar er at Kristiansand står i en krevende situasjon med krevende endringer foran oss. Det er vi ikke alene om. Det er en felles utfordring som Norge som nasjon må løse. Men la det aldri være tvil. Kristiansand skal være en kommune der du kan være trygg på at du får den hjelpen du trenger når du trenger det. Og vi skal være en kommune som leverer god kvalitet på tjenestene våre!»

25.04.2024